

Forslag til folketingsbeslutning om bedre vilkår for cyklismen.
(Beslutningsforslag nr. B 17).

8. møde

Fredag den 12. oktober 2007 kl. 10.00

Dagsorden

1) Forhandling om redegørelse nr. R 2:

Ministeren for nordisk samarbejdes redegørelse om det nordiske samarbejde 2006-07.
(Anmeldelse 03.10.2007. Redegørelsen givet 03.10.2007. Meddelelse om forhandling 03.10.2007).

Det eneste punkt på dagsordenen er:

1) Forhandling om redegørelse nr. R 2: Ministeren for nordisk samarbejdes redegørelse om det nordiske samarbejde 2006-07.

(Anmeldelse 03.10.2007. Redegørelsen givet 03.10.2007. Meddelelse om forhandling 03.10.2007).

Kl. 10:01

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Fru Marion Pedersen som ordfører.

Kl. 10:02

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Mødet er åbnet.

Medlemmer af Folketinget Anne Grete Holmsgaard (SF) m.fl. har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om forhøjelse af afgiften på glødelamper.
(Beslutningsforslag nr. B 14) og

Forslag til folketingsbeslutning om energirigtig renovering af offentlige bygninger.
(Beslutningsforslag nr. B 15).

Medlemmer af Folketinget Kamal Qureshi (SF), Sophie Hæstorp Andersen (S), Charlotte Fischer (RV) og Per Clausen (EL) m.fl. har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om forsøg med lægeligt ordineret heroin til særlig hårdt belastede stofmisbrugere.
(Beslutningsforslag nr. B 16).

Medlemmer af Folketinget Poul Henrik Hedebøe (SF) m.fl. har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

(Ordfører)

Marion Pedersen (V):

Først tak til ministeren for et godt samarbejde i det nordiske arbejde og for en god og klar redegørelse. Det er dejligt at få lejlighed til her at sætte fokus på det nordiske samarbejde, 2 uger før vi skal til Nordisk Råd 59. session i Oslo. Denne session vil blive præget af det kursskifte, som sessionen i København i 2006 markerede.

Her koncentrerede diskussionerne sig for alvor om Norden som vinderregion i globaliseringen. Efterfølgende har samarbejdsministrene så arbejdet med konkrete ideer, der skal bringe Norden i front, som vi også kan læse af ministerens redegørelse.

På den kommende session ser vi frem til, at der præsenteres en række konkrete initiativer, og det er klart, at virkeliggørelsen af disse initiativer kræver et tæt samspil mellem ministerrådene og Nordisk Råd både nationalt og inden for det nordiske samarbejde.

Her glæder vi os ligesom ministeren over, at samarbejdet på dansk side fungerer fortræffeligt både i forhold til samarbejdsministeren og statsministeren. Begge ministres store engagement har da også gjort, at vi fra dansk side har haft så stor indflydelse på udformningen af den nordiske dagsorden. Det tætte og direkte samarbejde ved jeg at de andre nordiske landes parlamentarikere misunder os.

Redegørelsen i år er forkortet, som vi ønskede det, men den er alligevel på 27 sider. Det betyder, at ikke alt i det nordiske samarbejde er med i redegørelsen, og også at jeg ikke har tid nok til at kommentere det hele, men jeg kan jo så håbe, at de andre ordførere har trukket nogle andre punkter frem, end jeg har.

Hvis vi starter med globaliseringen, så er det et begreb, som har fundet vej til vores ordførerråd for længe siden. Den egentlige globalisering startede vel helt tilbage, da vikingerne drog ud, så nyt er det ikke. Men det er nyt, at der i den grad fokuseres på det, og vi har erkendt i Norden, at skal vi blive ved med at være længst fremme, må Norden stå sammen.

Vi ved alle, at vi lever i en globaliseret verden, og vi nyder alle godt af de muligheder, det giver os. Dog medfører globaliseringen også visse udfordringer, som vi i Danmark søger at imødegå, så vi kan klare os tørskoet gennem konkurrencen.

I den forbindelse er det glædeligt, at de nordiske lande via Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd arbejder sammen og finder fælles løsninger, så Norden som region fortsat kan være førende.

De selvstyrende områders stærke stilling i det nordiske samarbejde er også en klar fordel. Færøerne har især ønsket en stærkere stilling, og efter mødet på Åland i september blev der som bekendt opnået enighed om, at de selvstyrende områder skulle have mulighed for fuldt medlemskab af alle organer, styrelser og institutioner inden for Nordisk Ministerråds regi på lige vilkår med landene. Det er således op til de selvstyrende områder selv at afgøre deres deltagelse i det nordiske samarbejde.

Det har taget tid, og det er ikke hundrede procent, som vi kunne ønske os fra dansk, grønlandsk og færøsk side, men vi må nok erkende, at vi er kommet så langt, som det politisk har kunnet lade sig gøre på nuværende tidspunkt.

Globaliseringen har også sat sit præg på det finske formandskabs program for 2007 »Mulighedernes Norden nær dig«. Det koncentrerer sig om at styrke Nordens evne til at møde globaliserings udfordringer. I programmet understreges, ikke overraskende, centrale velfærdsfaktorer såsom uddannelse, kultur, arbejdsmarked, arbejdsmiljø, økonomi, ligestilling og social- og sundhedssektoren, alt sammen tiltag, som via programmet vil støtte bestræbelserne på at synliggøre Norden verden over.

Finland har lagt vægt på disse punkter, netop fordi de er rimelig ens i Norden. Det er en del af

den styrke, som gør, at alle de nordiske lande ligger forrest i alle målinger på verdensplan, og de er alle nøgler til Nordens fortsatte succes.

Hvis vi f.eks. tager uddannelse, så tror jeg, at det er klart for enhver, at en høj prioritering af livslang læring er et must for, at vi bliver ved med at ligge længst fremme. Derfor er vi også glade for, at Ministerrådet for Uddannelse og Forskning har diskuteret udformningen af en ny strategi for 2008-2010, som vil fokusere på Norden som foregangsregion for uddannelse og forskning, og vi ser frem til at se alle de konkrete initiativer.

Det er også helt centralt, at de nordiske lande i de kommende år arbejder for at øge befolkningernes beskæftigelsesfrekvens og omstillingsevne for at imødegå konsekvenserne af den demografiske udvikling. Det er uomgængeligt, at samtlige nordiske lande har samme udfordring med lavere ungdomsårgange og en større ældrebefolkning.

Det er også væsentligt at videreudvikle det nordiske image som en region, der producerer kvalitetsvarer og fastholder et højt sikkerhedsniveau for fødevarerne. Sidstnævnte spiller bl.a. en afgørende rolle for eksporten af nordiske fødevarer, og når visionen er, at Norden fastholdes og videreudvikles som en førende region i verden, hvad angår konkurrencekraft og økonomisk vækst, så er det helt centralt, at det nordiske næringspolitiske samarbejde skaber en åben region med internationale, attraktive rammevilkår.

Når vi nu er ved erhverv og udviklingen af de nordiske erhverv som en nøgle til at klare sig i globaliseringen, så vil jeg også pointere, at det er målet at styrke innovationsmiljøet i Norden. Innovation er det, som bringer os to skridt frem foran de andre, og det bringer klare fordele med sig at være flere hoveder til at tænke end et, hvilket endnu en gang understreger vigtigheden af det nordiske samarbejde.

Kl. 10:07

I den forbindelse er det statsministrens vision, at nordisk forskning og innovation skal gøre globalt førende gennem et styrket nordisk regionalt samarbejde inden for områder, hvor de nordiske lande har forskningsmiljøer og erhversklynger i verdensklasse. Det er vi helt enige i.

Det skal være let at udveksle ideer og bevæge sig mellem forskningsmiljøer i Norden med det formål at styrke den nordiske dimension i europæisk og andet internationalt forskningssamar-

bejde. Der skal således indgås et tværministerielt samarbejde omkring udviklingen af læringsprocesser, der fremmer en bedre innovationspolitik i de nordiske lande. Det grænseoverskridende samarbejde mellem de nationale innovationssystemer skal udbygges, og dannelsen af virksomhedsnetværk skal styrkes for at tydeliggøre synergieffekten ved et stærkt nordisk samarbejde.

Ved at samarbejde om innovation styrker vi ikke alene Danmarks muligheder i globaliseringen, men hele Nordens, hvilket for alvor kan betyde, at Norden kan sætte sit præg internationalt.

Men Nordisk Råd arbejder som bekendt ikke kun for at klare sig gennem globaliseringen set med erhvervsmæssige briller på. Også inden for energi- og miljøområdet er samarbejdet tæt, og det finske formandskab ønsker at engagere sig i den internationale klimadebat og udvikle den nordiske energipolitik under hensyn til dette. I den forbindelse er det hensigten, at der skal ligge konkrete forslag til udmøntning klar i forbindelse med Nordisk Råds session i Oslo, og det ser vi også frem til.

Globaliseringen spiller altså en afgørende hovedrolle i arbejdet i Nordisk Råd. Og vi har taget de fælles arbejdshandsker på, så vi møder udfordringerne i samlet flok.

Gennem det sidste par år har det nordiske samarbejde gennemgået en omfattende moderniseringsproces. Jeg vil vove den påstand, at samarbejdet i dag er stærkere, end det nogen sinde før har været. Dermed har Danmark via samarbejdet gennem Nordisk Råd et godt grundlag for fremtiden, som sikrer, at Danmark aldrig står alene i globaliseringen. Og det er en fordel, for det kan være svært at råbe verden op, når man er en lille nation, men med hele Norden i ryggen er jeg sikker på, at vores stemme bliver hørt.

Afslutningsvis vil jeg sige, at jeg håber, at alle vil være med til fortsat at prioritere behårdt. Kun hvis vi kan fremvise synlige resultater, altså resultater, som har nytteværdi for den enkelte borger i Norden, kan vi forvente, at de fortsat synes, vi skal bruge tid og penge på det nordiske samarbejde.

Kl. 10:10

Formanden:

Tak. Der er nogle korte bemærkninger til ordføreren, først fra fru Line Barfod.

Kl. 10:10

Line Barfod (EL):

Det var jo mange pæne ord, og det er selvfølgelig også vigtigt at komme med de pæne ord og ros. Men det kan jo også være væsentligt at komme med den kritik, man har.

Jeg synes jo, det er et problem og også må være et problem for Venstre, der i hvert fald siger, at man står for demokrati og retssikkerhed – man står fast på grundlæggende værdier, siger man – at vi har en situation, hvor de nordiske landes regeringer går ind og siger, at der er en praksis i det nordiske samarbejde, som er i strid med lovgivningen, Helsingforstraktaten, der ligger til grund for det nordiske samarbejde, men at de ikke ønsker at ændre Helsingforstraktaten, men opretholder en praksis, der er i strid med det, der står i lovgivningen. Hvis man var lidt grov, kunne man sige, at det jo var det samme, som Ninn-Hansen sagde i forbindelse med tamilsagen, nemlig at han regnede med at have et flertal for den praksisændring, han havde lavet, og derfor ville han have kunnet lave en lovændring.

Her har man altså en praksisændring uden at ændre på den tilgrundlæggende lovgivning. Hvad er Venstres opfattelse af den sag?

Kl. 10:11

Formanden:

Så er det ordføreren.

Kl. 10:11

Marion Pedersen (V):

Det er klart, at det er et problem, at vi på den måde indfører en praksis, som ikke har bund i Helsingforsaftalen.

Vi så jo, alle sammen, tror jeg, helst, at Helsingforsaftalen blev lavet om, og der har også været arbejdet kraftigt på det fra vores ministers side. Men det har ikke været muligt at få de andre lande med på det, og det her er åbenbart det muliges kunst i øjeblikket.

Men det er klart, at jo mere vi presser på, og jo mere vi tager det op på sessionen, vil det måske også stå klart for de andre lande, at det er en uholdbar situation. Det håber jeg da i hvert fald.

Kl. 10:12

Formanden:

Så er det fru Line Barfod for endnu en kort bemærkning.

Kl. 10:12

Line Barfod (EL):

Det glæder mig meget, at Venstres ordfører også vil være med til at rejse det spørgsmål over for

sine partifæller i de andre lande og rejse det på sessionen.

Jeg mener, det er et grundlæggende demokratisk problem, hvis de nordiske lande, der ellers prøver at stå for demokrati og for, at man skal overholde lovgivning og internationale konventioner, selv går ind og siger, at deres grundlæggende konvention vil de så alligevel ikke overholde.

Så er der noget fuldstændig andet. Ordføreren talte om, at vi skal prioritere behårdt. Det er jeg enig i.

Men jeg vil høre, om ordføreren og Venstre også mener, at hvis vi virkelig skal gennemføre det paradigmeskift, som jeg ved at ordføreren også er enig i, om, at vi skal tænke meget mere nordisk, så skal der også andre midler til. Så er det ikke nok kun med de midler, der er sat af til det nordiske samarbejde; så skal vi på alle niveauer og alle steder ind og samtænke nordiske initiativer, tænke på: Hvad kan vi få af nordisk nytte ved at lave fælles arbejde på undervisningsområdet, på beredskabsområdet, på kulturområdet og mange andre steder?

Kl. 10:13

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:13

Marion Pedersen (V):

Jamen det er jeg da bestemt indstillet på. Jeg regner også med, at det, at vi har talt med samarbejdsministrene om, at de enkelte fagministre skal mere ind i udvalgsarbejdet i Nordisk Råd, automatisk vil afføde, at de så også tænker den vej rundt, hver gang de skal bruge penge nationalt. Det går jeg helt ud fra bare bliver sådan.

Kl. 10:13

Formanden:

Så er der en kort bemærkning til ordføreren fra hr. Per Kaalund.

Kl. 10:13

Per Kaalund (S):

Jeg har fuld forståelse for, at ordføreren siger, at man ikke kan nå igennem alt, når der er den begrænsning på talelængden på de minutter, der er her. Men jeg hørte som en af de sidste bemærkninger fra ordføreren også, at man skulle prioritere behårdt; og mit spørgsmål går på, om man ikke har prioriteret for behårdt på forbrugerområdet.

Man har jo flyttet forbrugerområdet fra at være et egentligt ministerrådssamarbejde til at blive et uformelt samarbejde, hvad der også fremgår af den skriftlige beretning. Det har jo

bevirket, at forbrugerområdet i Nordisk Rådssammenhæng er blevet ekstremt hårdt nedprioriteret. Er det også Venstres politik fremover, at forbrugerområdet skal nedprioriteres i det nordiske samarbejde, hvor visionen jo gik på, at det nordiske forbrugersamarbejde i et flerårigt program skulle gennemføres med visionen om at skabe aktive forbrugere? Vi ved, at der er rigtig mange områder, der i dag er forbrugerrelaterede, så mit spørgsmål til Venstre er, om der ikke er prioriteret for hårdt.

Kl. 10:14

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:14

Marion Pedersen (V):

Prioriteringen har jo ikke ligget i vores hænder. Det er Nordisk Ministerråd, der har nedlagt det ministerråd, der havde med sagen at gøre. Så kan vi jo sådan set ikke gøre ret meget. Det er klart, at vi kan rejse spørgsmålet, og jeg går også ud fra, at det bliver rejst på sessionen over for ministrene, at vi synes, det er et område, der er vigtigt. Fødevarerikkerheden er jo også et af de parametre, som gør, at vi er vidt berømte ude i verden, og det er jo også noget, vi selv er glade for hver dag, når vi efter at have spist aftensmad ikke mærker en speciel rumlen i maven.

Kl. 10:15

Formanden:

Så er det hr. Per Kaalund for endnu en kort bemærkning.

Kl. 10:15

Per Kaalund (S):

Kunne ordføreren præcisere det lidt mere end bare det at komme med en konstatering af, at det bliver rejst på sessionen, og at man dér får en drøftelse? Vil Venstre arbejde aktivt for, at forbrugerområdet styrkes i nordisk samarbejde, så vi kan fortsætte på det høje niveau, vi tidligere har været på, men som vi ikke nu befinder os på?

Kl. 10:15

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:15

Marion Pedersen (V):

Det er jo blevet diskuteret i Præsidiets, og der er man enig om, at det skal rejses på sessionen, så det bliver det. Personligt vil jeg også støtte det, for jeg synes, det er et vigtigt område. Det er afslutningsvist vigtigt, at man kan stole på, at man ikke bliver syg af de madvarer, man køber, og at man, hvis det er nogle varer, som er mindre lødige, i

hvert fald via skiltning kan se, om det er nordisk producerede varer, som alle sammen har en høj standard.

Kl. 10:16

Formanden:

Så er det fru Karen J. Klint, der har en kort bemærkning til ordføreren.

Kl. 10:16

Karen J. Klint (S):

Jeg vil gerne ind på sådan det mere nære i samfundet. Jeg synes, det er fint, at vi bruger Nordisk Råd til at snakke globalisering og til udvikelse af det store nordiske samarbejde. Men der er faktisk også et af underudvalgene i det nordiske samarbejde, der handler om tilgængelighed i samfundet. Vi hører forbavsende lidt i den danske debat om det nordiske samarbejde, og det er heller ikke med i materialet i redegørelsen til i dag. Jeg synes faktisk, det er lidt ærgerligt, for især Norge gør meget ud af, at man skal have et samfund for alle – et universelt indrettet samfund. Hvorfor har vi slet ikke adopteret det projekt så godt i Danmark? Er det, fordi vi ikke snakker om tilgængelighed? Vi har selv produceret ideen til et oplæg, der hedder »Demokrati for alle«. Det taler man om i resten af Norden, men ikke herhjemme i Danmark. Hvordan kan vi lave lidt mere pr for det?

Kl. 10:17

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:17

Marion Pedersen (V):

Første pr-fremstød kom jo nu, så på den måde kan vi jo få det på dagsordenen. Når jeg ikke har taget det med i mit oplæg og det heller ikke er med i ministerens redegørelse, er det jo netop, fordi vi sidste år blev enige om, at redegørelsen skulle være kortere, at vi skulle gøre den lidt lettere tilgængelig, sådan at der er andre end os i salen, der læser den. Så det er jo bare at tage det op, og vi har jo en session om 14 dage.

Kl. 10:17

Formanden:

Så er det fru Karen J. Klint.

Kl. 10:17

Karen J. Klint (S):

Jeg synes også, det er fint nok, at vi skal tage de store linjer op i en redegørelsesdebat som denne, for ellers tror folk bare, at samarbejdet i Norden er sådan noget hygge-nygge-noget for forhenværende, interesserede politikere, og så skader vi jo det nordiske samarbejde.

Men jeg synes også, det andet er lidt vigtigt, også på en dag som i dag, hvor Gigtforeningen har afleveret rigtig mange tusind underskrifter på, at emballage i Danmark er dårligt udtænkt, så mennesker med svage led og hænder ikke kan åbne den. Der har vi netop i det nordiske arbejde haft stor succes med at lave nogle modeller. Det er bare sådan et lille glemt hjørne i det nordiske samarbejde, at vi faktisk har nogle rigtig gode folk, der arbejder med tilgængelighed. Det er derfor, jeg spørger, om Venstre vil være med til, at vi skal tage de store fine linjer op og sige, at Norden ikke er et overstået kapitel, at Norden kan bruges til at drøfte globalisering og til fredsarbejde og alt muligt andet, men at Norden også kan bruges til at gøre hverdagen nemmere for hverdagsmennesker.

Kl. 10:18

Formanden:

Så er det ordføreren.

Kl. 10:18

Marion Pedersen (V):

Det vil jeg godt være med til. Lige nu er det de andre ting, vi prioriterer højest, men vi har jo også i globaliseringsgruppen, som jeg sidder som formand for, sagt, at vi, lige så snart vi har overstået den her omgang – kan man sige – tager alle de mere bløde ting op, for de er vigtige. Jeg tænkte selv over, da jeg i morges på vej herind hørte om det i radioen, at jeg da også tit først bander og derefter finder saksen frem, når jeg skal åbne pålægspakker.

Kl. 10:19

Formanden:

Så er der en kort bemærkning til ordføreren fra hr. Mogens Jensen.

Kl. 10:19

Mogens Jensen (S):

Jeg tror, ordføreren er klar over, at der jo er blevet gennemført en ret stor strukturreform inden for kultursamarbejdet under Nordisk Råd. Der har været en del kritik bl.a. i de danske kunstnerorganisationer, fordi man jo afskaffer en række nordiske samarbejdsorganer på det kulturelle område for at effektivisere og fokusere området. Jeg kan se, at det er en linje, der i regeringens redegørelse ser ud til at skulle fortsætte, idet man skriver, at man vil fortsætte med at effektivisere og fokusere samarbejdet, herunder begrænse antallet af arbejdsgrupper.

Jeg vil godt høre ordføreren, om det ikke bekymrer en lille smule, når nu det vigtige nordiske samarbejde er det menneskelige møde, at man vil begrænse mulighederne for, at de konti-

nuerligt kan mødes og diskutere fælles ting og også uenigheder på tværs af de nordiske lande.

Kl. 10:20

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:20

Marion Pedersen (V):

Det er bestemt meningen at vi fortsat skal kunne det. Men hvis man ser på listen over de programmer, der kører, er nogle af dem meget gamle. Da jeg kiggede på listen, var det ældste, jeg kunne få øje på, fra 1968, og så var der nogle, der var så gamle, at man ikke vidste, hvornår de var startet. Ud for hvornår de var startet, stod der »for meget længe siden«.

Derfor må man sige, at vi, når vi vil prioritere og vil bruge pengene på nogle få ting, bliver nødt til at gå alle de programmer igennem og spørge: Hvilke kan vi egentlig undvære? Mange af dem løber ind over hinanden. Jeg tror, at jeg bare på miljøområdet talte 10-15 stykker, der alle sammen på en eller anden måde havde noget med miljø at gøre. Det må være muligt at have færre programmer, men alligevel gode og effektive programmer.

Kl. 10:21

Formanden:

Så er det hr. Mogens Jensen for endnu en kort bemærkning.

Kl. 10:21

Mogens Jensen (S):

Jeg håber, ordføreren vil give mig ret i, at det har stor værdi for det nordiske samarbejde, at vi politikere mødes kontinuerligt og også gerne over mange år for at kunne lægge fælles strategier og skabe synergieffekt af de ting, vi laver politisk i de forskellige lande. Hvis ordføreren vil det, vil ordføreren så ikke også give mig ret i, at det samme jo også gælder på de andre områder, at det er vigtigt også inden for kulturens område, hvis vi vil fremme nordisk samarbejde, at kulturlivet får lov til at mødes på tværs? Vi skal i hvert tilfælde være forsigtige med, hvor meget vi begrænser, ikke kun inden for kulturens område, men også inden for andre områder, hvad angår de her muligheder for kontinuerligt at mødes på tværs.

Kl. 10:22

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:22

Marion Pedersen (V):

Det synes jeg også, og jeg forestiller mig ikke, at man nedlægger en hel masse af dem, men de af

dem, man kan se render ind over nogle andre, synes jeg godt man kan nedlægge. Jeg synes bestemt, det er afsindigt vigtigt, at vi som politikere bliver ved med at mødes i Norden for hele tiden at have forståelse for hinandens problemer og vores fælles problemer, og for at vi sammen også udadtil kan arbejde som en samlet region.

Men i de komiteer og projekter, som arbejder under Nordisk Råd, sidder jo ikke nogen politikere. Og det er klart, at de mennesker, der sidder der, sikkert synes, at lige nøjagtig deres lille udvalg er vigtigt, men det er mange penge, vi bruger, og derfor bliver vi nødt til for det første at få bedre styr på at få nogle afrapporteringer derfra, så vi ved, hvad det er, der foregår, og for det andet at se, om der er nogen, der løber så meget ind over hinanden, at et af dem kan nedlægges.

Kl. 10:23

Formanden:

Så er det hr. Kristen Touborg for en kort bemærkning til ordføreren.

Kl. 10:23

Kristen Touborg (SF):

Mit spørgsmål skal ses i forlængelse af hr. Per Kaalunds spørgsmål vedrørende forbrugerområdet. Jeg kan oplyse, at dengang ministerrådet blev slanket, gav samarbejdsministrene et løfte om, at forbrugerspørgsmål ville være opprioriteret, selv om man fjernede området som et selvstændigt ministerrådsområde. Mit spørgsmål til Venstres ordfører er så: Synes ordføreren, at man har levet op til det løfte, man gav om at opprioritere forbrugerspørgsmål?

Kl. 10:23

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:23

Marion Pedersen (V):

Ikke hvis det er opprioritering i forhold til, hvordan det var før. Men jeg vil nok sige, at vi alle sammen jo blev lidt forundrede over, at der var afsat så få penge til det i det nye budget, og det er da noget, vi er blevet enige om i Nordisk Råd og i præsidiet at tage op, når vi når til sessionen. Men ellers tror jeg, at hr. Touborg skal spørge ministeren om det.

Kl. 10:24

Formanden:

Så er det hr. Kristen Touborg for endnu en kort bemærkning.

Kl. 10:24

Kristen Touborg (SF):

Jeg finder det fair nok at spørge ministeren. Det skal jeg også nok gøre, når tid er, men jeg vil

godt høre, om Venstre vil tage initiativ til, at vi kan få forbedret forholdene? Det er godt nok, at vi diskuterer det på sessionen om 14 dage, men hvad er Venstres holdning til det? Tager man initiativ til, at der bliver gjort noget?

Kl. 10:24

Formanden:

Så er det ordføreren.

Kl. 10:24

Marion Pedersen (V):

Jamen vi er sammen med alle andre, havde jeg nær sagt, med på, at vi skal have det op på sessionen, og at vi skal have et klart svar på, om det er en decideret nedprioritering, at der ikke er flere penge til det nu.

Kl. 10:25

Formanden:

Tak til fru Marion Pedersen. Så er det hr. Ole Stavvad som ordfører.

Kl. 10:25

(Ordfører)

Ole Stavvad (S):

Først en tak til ministeren for redegørelsen. Jeg synes, den har fået en bedre form. Vi havde lidt diskussion om det sidste år. Det kan jo betyde, at der kan være ting, der også er vigtige, som måske ikke når med, men jeg synes alligevel, at den er meget mere overskuelig og et godt udgangspunkt for debatten her.

Også tak til ministeren for et godt samarbejde i året, der er gået, og jeg vil godt føje til også som formand for den danske delegation, at det har været en fornøjelse at have den opgave, for jeg synes, at vi i hele delegationen har haft et utrolig godt samarbejde. Der har selvfølgelig været diskussioner, og det skal der være, men vi har der, hvor vi havde en særlig interesse i det, magtet at stå sammen i delegationen, og jeg har sat meget stor pris på den måde, vi kan arbejde sammen på.

Nordisk samarbejde er jo meget, meget bredspektret, hvis jeg må sige det sådan. Der er samarbejde på kryds og tværs, der er formelt samarbejde, og der er uformelt samarbejde. Det er utrolig mange temaer, der samarbejdes om, på trods af at det jo er sjældent, det nordiske samarbejde tager primetime i tv eller på forsiden af aviserne. Der er det indennordiske samarbejde omkring kultur, it, uddannelse, forskning, bekæmpelse af menneskehandel, ligestilling osv. osv. Derudover har vi jo også det mere udadvendte samarbejde, vi har med vore venner i de baltiske lande, det nordiske samarbejde også i forhold til vores rolle i EU-samarbejdet, Østersø-

samarbejdet, Barentssamarbejdet og det arktiske samarbejde, hvor vi jo også har både Rusland, Canada og USA med.

Derfor er det jo et valg, hvad man vil bruge den taletid, vi nu har her, til, og jeg når ikke at komme hele vejen rundt. Det betyder ikke, at de temaer, der ikke nævnes, er glemt, men det betyder, at man er nødt til også i den sammenhæng at prioritere.

Jeg vil godt bruge min taletid til den nye vision, vi faktisk i fællesskab fik sat her i Folketingsalen under sessionen sidste år, om et forstærket nordisk samarbejde med det udgangspunkt, at hvis vi slår kræfterne sammen i Norden, kan vi i en globaliseret verden meget mere tilsammen, end vi kan hver for sig. Det gælder jo ikke kun på de hårde områder, apropos det som fru Marion Pedersen sagde, men når Norden er i stand til at klare sig i en global konkurrence på trods af høje omkostninger, høje skatter osv., egentlig imod alle odds, når alle de nordiske lande ligger i top, også når vi ser på den globale konkurrenceevne, ja, så skyldes det jo den der unikke kombination af det bløde i vores samfund, det, at den enkelte borger har tryghed til at kunne flytte sig, det, at man kan få uddannelse og efteruddannelse, det, at vi har bygget et samfund op, der sikrer, at kvinder og mænd kan være med på arbejdsmarkedet på lige vilkår, og at vi derfor i Norden har en erhvervsdeltagelse, der er nogenlunde lige høj for kvinder og mænd, helt i modsætning til det vi ser i resten af verden og også ser i resten af Europa. Det er en vigtig del af grundlaget for hele det udgangspunkt, vi har med at lægge kræfterne sammen.

Derfor vil jeg også godt glæde mig over, at det er lykkedes at få alle de nordiske statsministre til at se vigtigheden og mulighederne i den sag, og jeg vil også godt glæde mig over, at den danske statsminister faktisk er gået i spidsen og har været med helt centralt, og at statsministrene har påtaget sig det centrale ansvar, det synes jeg er godt, og det kan vi glæde os over. Det er fuldstændig afgørende, at statsministrene påtager sig den rolle, for hvis det, vi har ambitioner om, skal lykkes, ja, så er det kun statsministrene, der med vægt kan bede de mange forskellige ministerområder om at yde deres bidrag.

Derfor er den dagsorden, som statsministrene satte tilbage i juni måned, om, at vi nu går i front i forhold til forskning, innovation, velfærd, fælles repræsentationer i Asien, energi- og miljøområdet, branding af Norden, så man ikke kun tænker i de enkelte små nordiske lande,

men i Norden som sådan, meget afgørende. Vi glæder os til at se det mere operationelle, som vi får første del af, når vi mødes til sessionen i Oslo, hvor statsministrene også mødes.

Kl. 10:30

Så derfor håber jeg, at der kan følges aktivt op på den vision, den dagsorden, vi nu har sat, og at der kan gives nordisk samarbejde et nyt stærkt indhold, som kan være med til at betyde noget for hver eneste nordbo.

Jeg mener også, at den dagsorden, der er sat for sessionen i Oslo, med en titel, der hedder »Nordens svar på klimaudfordringen«, står i klar forlængelse af den debat og den dagsorden, der blev sat sidste år her i København. Og hvis vi også der er i stand til, også med statsministrenes engagement, at formulere fælles nordiske svar på klimaudfordringen, hvor vi jo har et fantastisk stærkt udgangspunkt, både med hensyn til vedvarende energi, miljøteknologi og at sikre, at vi har energieffektivitet, i en større udstrækning end man ser de fleste andre steder i verden, ja, så er det noget, der ikke kun kan få betydning for klima og miljø, men som også kan være et fantastisk spændende afsæt for nordisk erhvervsudvikling og nordisk samarbejde i forbindelse med en erhvervsudvikling.

Derfor håber og tror jeg også på, at den debat, vi skal have i Oslo, når vi kommer 14 dage frem, kan blive meget central for den dagsorden, vi også fælles nordisk skal sætte frem til klimatopmødet her i København i december 2009, for også her vil vi kunne noget i fællesskab, langt, langt mere, end hvis det er sådan, at vi gør det hver for sig. Det understøttes yderligere af, at Sverige op til det tidspunkt også er EU-formandskabsland. Og hvis vi også bruger de samarbejdsrelationer på en klog måde i nordisk sammenhæng, ja, så kan vi være dagsordenssættende på en langt stærkere måde, end vi ville kunne, hvis vi prøvede hver for sig.

Vi forsøger så også fra Nordisk Råds side initiativet, der blev taget af den venstre-grønne gruppe og den socialdemokratiske gruppe, men som vi glæder os over det ser ud til at et samlet Nordisk Råd vil være med til, nemlig at sikre, at klimatopmødet i København ikke kun bliver regeringernes og statsministrenes og miljøministrenes topmøde, men at vi også dér tænker i de nordiske værdier. Vi skal også bruge til klimatopmødet, at vi ofte træffer beslutningerne og ofte gør beslutningerne kloge, ved at vore befolkninger er inddraget, at de mange mennesker, der har engagement og viden, er med til at

sørge for, at det ikke er noget, der foregår i nogle lag i nogle regeringskontorer, løsrivet fra det, der foregår i samfundet i øvrigt, og det, der optager befolkningen, men at vi er optaget af det uddannelsesmæssige og at skabe redskaber til, at ngo'erne får muligheder.

Så står vi, hvis den her dagsorden også skal realiseres inden for de økonomiske rammer, vi arbejder med i nordisk sammenhæng, over for, at vi får tænkt vores budget klogt igennem og får afsat midler, også fra 2009 og fremefter. Og det bør set fra Socialdemokratiets synspunkt være et udgangspunkt, der siger, at fra det, der er det grundlæggende, jeg vil sige det traditionelle i forbindelse med kultur og uddannelse osv., skal vi ikke begynde at tage de midler til det her. Vi skal gå ind, ikke med en grønthøster, men med et kritisk blik på hvert enkelt område, og se, hvor midlerne er, og hvordan vi kan flytte midler over til de aktiviteter og de initiativer, som vi lægger op til her, så det kan være et afsæt til også at skaffe mange andre midler. For de små midler, vi har inden for det lille Nordisk Råds og Ministerråds budget kan ikke være nok til det ambitionsniveau, vi har sat, og som statsministeren også giver udtryk for.

Så kan jeg heldigvis også lige nå at gøre en enkelt bemærkning med hensyn til selvstyrende områder.

Vi er glade for de fremskridt, der sker med Ålandsdokumentet, som betyder, at de selvstyrende områder får en stærkere placering, og vi er glade for, at der i hele forløbet faktisk har været enighed mellem den danske regering og den danske delegation om at give de selvstyrende områder, med baggrund i Færøernes ansøgning, den placering, der maksimalt overhovedet var mulig.

Men vi er meget uforstående over for, at der er broderlande, med Sverige og Finland i spidsen, der som udgangspunkt har nægtet overhovedet at åbne Helsingforsaftalen, og at det har givet det mærkelige udslag, som fru Line Barfoed for et øjeblik siden spurgte ind til over for Venstres ordfører.

Så lad mig slutte med at sige: Vi har, synes jeg, en fælles vision for det nordiske samarbejde. Det kan få en ny betydning i fremtiden, hvis vi vil, og hvis vi vil investere, og det glæder jeg mig over, da det her jo formentlig bliver min sidste debat forud for en session, i og med at jeg har meddelt, at jeg stopper ved næste valg. Så jeg vil sige: Pas godt på Norden, der er muligheder. Vi

kan noget tilsammen, som vi ikke kan med alle de andre.

Kl. 10:38

Kl. 10:36

Formanden:

Der er et par korte bemærkninger til ordføreren. Først fru Line Barfod.

Kl. 10:36

Line Barfod (EL):

Jeg er meget enig med ordføreren i, at miljø og demokrati er nogle af de stærkeste nordiske værdier, og derfor vil jeg gerne spørge angående svanemærket, som jo er noget af det, Norden virkelig er blevet kendt for, når det gælder miljø.

Vi står jo nu i en ny situation med globalisering, hvor det er blevet tydeligt, at det ikke kun er miljøet, der lider under den måde, ting bliver produceret på rundt om i verden, men at mennesker også lider. Der har været eksempler på, at produkter har båret svanemærket, fordi man mente, at de var i orden rent miljømæssigt, men hvor arbejdsmiljøet og forholdene for de mennesker, der fremstillede produkterne, ikke var i orden, og derfor vil jeg gerne høre, om Socialdemokraterne mener, det er nødvendigt, at vi får udvidet svanemærket til også at omfatte forholdene for de mennesker, og at vi i hvert fald får startet en udredning af, hvordan man kan udvikle en sådan mærkning, der sikrer, at også arbejdsforholdene er i orden.

Kl. 10:37

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:37

Ole Stavad (S):

Jeg er helt enig i, at i stedet for at blive ved med at opfinde nye mærker, som gør forvirringen større og større for forbrugeren, der skal vælge og vide, hvad mærkerne står for, skal vi udvikle svanemærket som en helt naturlig følge af den udvikling, vi er inde i. Derfor går jeg også ud fra, at man foretager grundige vurderinger af det, der allerede er besluttet.

Det gælder jo om at finde en balance imellem at sørge for, at mærket sender et så godt kvalitetssignal som overhovedet muligt og gælder så bredt som overhovedet muligt, og ikke gøre det så kompliceret, at det ikke kan bruges i praksis, eller så kompliceret, at vi risikerer, at vi sætter svanemærket på noget, vi ikke kan stå inde for. Det skal være sådan, at når noget bærer svanemærket, kan vi også garantere, at det er i orden med hensyn til det, mærket står for, at det er troværdigt. Men lige så langt det kan håndteres i det praktiske liv, er vi med.

Formanden:

Så er det fru Line Barfod.

Kl. 10:38

Line Barfod (EL):

Selvfølgelig er det kompliceret, og selvfølgelig skal man se på, hvordan det kan gøres. Det er jo det, man kan gøre ved at lave en udredning.

Men dengang man startede det, var det jo heller ikke nemt at finde ud af, hvordan man kunne sikre, at miljøforholdene var i orden rundt om i verden, og i dag er det jo heller ikke altid helt nemt at sikre, at der er brugt nogle midler, der ikke er giftige, og sikre, at der ikke bliver ledt forurenende materialer ud i floderne osv. Selvfølgelig vil det være praktisk muligt at sikre, at arbejdsforholdene er i orden, på samme måde som man sikrer, at miljøforholdene er i orden, ved at opbygge en stab af kontrollører.

Men jeg skal bare være sikker på, at ordføreren mener, det faktisk også er vigtigt, at Norden ikke kun står for miljø, men også står for, at de sociale forhold og arbejdsforholdene skal være i orden, og at det kan være med til at løfte niveauet, både i Norden og i andre dele af verden, at vi siger, at det altså er nødvendigt at få på den globale dagsorden, at vi ikke kun ser på miljø, men også ser på arbejdsforhold og forholdene for de mennesker, som fremstiller de produkter, vi bruger her i vores del af verden.

Kl. 10:39

Formanden:

Så er det ordføreren.

Kl. 10:39

Ole Stavad (S):

Jeg kan erklære mig fuldstændig enig med fru Line Barfod, for i forbindelse med globaliseringen er en af de helt, helt store udfordringer, hvor vi bestemt ikke har været gode nok på internationalt plan, netop at sikre, at selv om det er godt, vi har konkurrence på tværs af alle landegrænser over hele verden, skal der ikke konkurreres på dårligt arbejdsmiljø. Vi skal jo ikke konkurrere på børnearbejde, vi skal jo ikke konkurrere på alt det, som er uacceptabelt, og derfor er det sådan, at jo mere vi her i Norden kan gå foran, også med et svanemærke, der dækker den slags, jo bedre er det.

Godt nok har vi ikke længere et ministerråd for forbrugerområdet, men efter min opfattelse er forbrugerområdet et nordisk kernesamarbejdsområde, og derfor må vi sammen med ministrene finde ud af, hvordan vi stadig kan fastholde det samarbejde og ikke får det skrevet ud

af det nordiske samarbejde, heller ikke ud af det nordiske økonomiske samarbejde. Derfor har vi en fælles opgave her.

Kl. 10:40

Formanden:

Så er det fru Bente Dahl, der har en kort bemærkning til ordføreren.

Kl. 10:40

Bente Dahl (RV):

Hr. Ole Stavad nævnte globaliseringsinitiativerne som noget meget positivt, og det er jeg fuldstændig enig med ordføreren i. Nu er der afsat 60 mio. kr., og mener ordføreren, at det beløb er tilstrækkeligt, eller er det kun en begyndelse?

Kl. 10:41

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:41

Ole Stavad (S):

Jeg kunne se før, at lampen lyste, så det blev lidt kort, da jeg ville ind på det i min ordførertale.

Nej, hvis vi virkelig skal realisere de ambitioner, som vi har givet udtryk for, og som vi nu også har fået statsministrenes og regeringernes opbakning til, ville vi slet ikke kunne realisere dem, selv om vi brugte hele Nordisk Ministerråds budget. Derfor er de midler, vi kan afsætte, vigtige midler, der – om jeg så må sige – skal bruges som smøremidler for at få sat ting i gang og for at finde finansieringen til dem. I nogle sammenhænge kan det også være EU-midler, og derfor opfordrede jeg også allerede sidste år de nordiske regeringer til, at der på eksempelvis forskningsområdet også åbnes op for, at der på de nationale budgetter afsættes forskningsmidler, som kan indgå i en række af de fællesnordiske projekter. Det er helt afgørende, hvis det skal lykkes for os.

Kl. 10:42

Formanden:

Så er det fru Bente Dahl for endnu en kort bemærkning.

Kl. 10:42

Bente Dahl (RV):

Jeg lagde mærke til, at ordføreren sagde i sin ordførertale, at vi skal flytte rundt på midlerne inden for budgettet. Jeg vil gerne høre, om det er rigtigt forstået, og så vil jeg også gerne høre, om ordføreren kunne forestille sig, at regeringerne i de nordiske lande tilførte yderligere midler.

Ordføreren nævnte EU-midler, men mener ordføreren, at også regeringerne i de nordiske lande kunne bearbejdes til at tilføre midler til formålet og tage globaliseringsinitiativer?

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:43

Kl. 10:43

Ole Stavad (S):

Jeg vil gerne være med til at bearbejde og masse-re for at få bedre rammer for det nordiske bud-get, men jeg tror bare, vi skal være realistiske og sige, at den ramme, vi har i dag for Nordisk Ministerråds budget, er der i hvert fald ikke for nærværende nogen signaler fra nogen regering om at man er parat til at ændre grundlæggende. Det er derfor, vi sammen med Nordisk Minister-råd har til opgave at gå vores budget igennem.

Jeg forsøgte at sige, at jeg ikke mener, vi skal flytte uddannelses- og kulturmidler over til forskellige former for mere erhvervsorienterede områder. Her skal der også kunne omdisponeres, men det skal ske inden for den ramme og til det formål, sådan som jeg ser det. Vi skal gå projekter og institutioner grundigt igennem og se på, om behovet er lige så stort i nordisk nyttesammenhæng, som det var på det tidspunkt, man besluttede det. Så skal vi finde midler inden for Nordisk Råds og Nordisk Ministerråds budget, og så er vi nødt til at tænke i at få vore regeringer til også at afsætte andre midler på de årlige finanslove – midler, som kan bruges til de fælles formål, som statsministrene er enige om skal fremmes. Ellers kan det ikke lykkes for os, så bliver det for mange ord og for lidt handling.

Kl. 10:44

Formanden:

Tak til hr. Ole Stavad. Så er det fru Anita Knakkergaard som ordfører.

Kl. 10:44

(Ordfører)

Anita Knakkergaard (DF):

Jeg vil gerne takke ministeren for nordisk samarbejde for den skriftlige redegørelse vedrørende det nordiske samarbejde for året 2006-07. Finland har haft formandskabet for Nordisk Ministerråd i 2007. Finland har bl.a. haft særlig opmærksomhed på den nordlige dimension samt på Østersøens tilstand, afskaffelse af grænsehindre mellem de nordiske lande, nordisk energipolitik og klima.

Temaet har været »Norden, vinderregion i globaliseringen«. Dette tema har dannet baggrund for dagsordenen i det nordiske samarbejde. De nordiske statsministre har i juni på deres sommermøde vedtaget en ny dagsorden for det nordiske samarbejde: »Mulighedernes Norden, svaret på globaliseringsens udfordringer«. Af en

erklæring fremgår konkrete tiltag om en fælles-nordisk tilgang til globaliseringen. Her skal kort nævnes forskning, innovation, markedsføring af Norden i et nordisk globaliseringsforum, styrket energi- og klimasamarbejde og en stærkere indsats for at ophæve grænsehindringer. Finansieringen er i budgettet sat til 60 mio. danske kroner.

Dansk Folkeparti ser frem til sessionen i Oslo, hvor vi bliver præsenteret for de konkrete forslag til udmøntningen. I Dansk Folkeparti mener vi, at det især er meget vigtigt med et styrket energi- og klimasamarbejde. Det samme gælder også for fælles forskning og innovation. Men alt i alt ser vi frem til at arbejde med de konkrete tiltag.

Det glæder Dansk Folkeparti, at den lange kamp for at sikre Grønland og Færøerne en styrket position nu til dels er lykkedes, da der mellem samarbejdsministrene er opnået enighed om, at de selvstyrende områder får mulighed for at opnå fuldt medlemskab af de forskellige institutioner og organer på lige fod med andre lande.

De selvstyrende områder kan også varetage formandskabsfunktioner i nordiske institutioner og organer. Samtidig får de nordiske parlamentarikere også ret til at stille skriftlige spørgsmål til de selvstyrende områders regeringer.

Vedrørende de kulturelle rammer er vi i Dansk Folkeparti positive over for, at fremtidens kultursamarbejde fra at være et samarbejde, der indtil nu har været en fast, sektorbaseret struktur med institutioner, der primært dækker de enkelte kunstområder, nu bliver et samarbejde i høj grad baseret på en fleksibel programvirksomhed med formålsbestemte, tidsafgrænsede programmer.

Vedrørende uddannelse og forskning har ministerrådet diskuteret udformningen af en ny strategi for 2008-2010. Det overordnede perspektiv er globaliseringsprocessen. Norden skal være foregangsregion for uddannelse og forskning. Norden ønsker at tiltrække de bedst kvalificerede studerende og forskere og initiativer, der styrker de kortuddannedes muligheder på arbejdsmarkedet, at fremme den fælles forståelse af de nordiske sprog og at samarbejde om pædagogisk forskning.

Afskaffelse af grænsehindringer omfatter bl.a. syge- og førtidspensionen og det, at langtidsyge med arbejde i Danmark mister danske sygedagpenge, såfremt de bosætter sig i Sverige. Med hensyn til telemedicin mener vi i Dansk Folkeparti, at det ikke er acceptabelt, at der nu

på tredje år ikke er fundet en løsning på dette for os meget vigtige område.

Under arbejdsmarkedsområdet har man set på muligheden for at fastholde og udbygge de nordiske velfærdssamfund, og i de kommende år vil man arbejde for at øge beskæftigelsesfrekvensen og omstillingsevnen for at kunne imødegå konsekvenserne af den demografiske udvikling. Alt i alt gode tiltag, hvor de nordiske lande har fælles opgaver, der også skal løses i fællesskab. Udviklingen i EU-samarbejdet og dets indflydelse på nordiske forhold drøftes regelmæssigt. Bl.a. drøfter man nu en udveksling af erfaringer vedrørende effektivisering i den offentlige sektor.

Også på lovgivningsområdet er der sket nye tiltag. Ved årsskiftet 2007/08 træder den nordiske arrestordre i kraft. Konventionen indebærer, at der gennemføres en ny udleveringsordning mellem de nordiske lande.

Kl. 10:49

Endvidere ser de nordiske rigspolitichefer nærmere på, om det er muligt at forstærke indsatsen mod internetrelaterede overgreb mod børn, hvilket vi håber på vil være muligt.

Finland har i 2007 lagt vægt på et tættere samarbejde med de baltiske lande. Man har endvidere beskæftiget sig med udvikling af fælles-nordiske kriterier for ernæringsmærkning og et fælles ernæringsmærke samtidig med en videreudvikling af det nordiske image som en region, der producerer kvalitetsvarer og fastholder et højt sikkerhedsniveau for fødevarerne. Disse tiltag kan blive afgørende for eksport af nordiske fødevarer i globaliseringsens tidsalder.

Der er igangsat nye initiativer i den nordiske energihandlingsplan. Norden skal fungere som udstillingsvindue for vedvarende energi og energieffektivitet. Vindenergiens rolle skal styrkes i det nordiske energimarked, og det samme gælder aktiviteter på biomasse- og biobrændselsområdet. Alt vil blive igangsat under hensyn til bæredygtighedsaspekterne.

På klimaområdet arbejdes videre med udviklingen af CO₂-kvotesystemet – hvordan kvotepriser, elpriser og brændselspriser påvirker hinanden. Man vil fremme den nordiske topforskning med fokus på innovationsfremme, klimaspørgsmål, energi og miljø samt velfærdsforskning og sundhed.

Vi er i Dansk Folkeparti tilfredse med at se en betydelig større aktivitet i Nordisk Ministerråd, end jeg har set i den tid, jeg selv har siddet i Nordisk Råd. Jeg må gå ud fra, at det bl.a. kan

henføres til den omfattende moderniserings- og effektiviseringsproces, der har været sat i gang. Vi ønsker i Dansk Folkeparti, at det høje aktivitetsniveau fortsætter, og at synergieffekten i de nordiske lande bevares, hvor det selvfølgelig kan være til fælles gavn, som vi ser det her og nu.

Kl. 10:51

Formanden:

Så er der en kort bemærkning til ordføreren fra hr. Per Kaalund.

Kl. 10:51

Per Kaalund (S):

Ordføreren fra Dansk Folkeparti omtaler også ganske kort forbrugersammenhængen. Jeg kunne godt tænke mig at spørge om indsatsen på forbrugerområdet, hvor man jo er tilbøjelig til at sige, at det lidt har noget med noget mærkning at gøre, og at det har noget med fødevarerikkerhed at gøre. I virkeligheden er det jo langt mere omfattende. Det er også et spørgsmål om de nye it-handelsformer og forbrugersikkerhed, og det er et spørgsmål om en koordinering af nordiske opgaver i forhold til EU. Og der kan være en række juridiske problemstillinger, også klageorganer osv.

Nu har vi set, at forbrugerområdet er blevet ganske kraftigt nedprioriteret. Derfor er mit spørgsmål, om Dansk Folkeparti vil støtte en mere aktiv indsats for at få reetableret forbrugerindsatsen i Nordisk Råd, i forhold til hvad vi har set tidligere, og i forhold til den status, det nu er nede på.

Kl. 10:52

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:52

Anita Knakkegaard (DF):

Vi vil selvfølgelig være med til at se på det. Jeg ved ikke, hvor meget det egentlig er nedprioriteret, da jeg ikke sidder i det udvalg. Men vi er villige til at se på det, fordi det også er et vigtigt område for Dansk Folkeparti.

Kl. 10:52

Formanden:

Tak til fru Anita Knakkegaard. Så er det hr. Allan Niebuhr som ordfører.

Kl. 10:53

(Ordfører)

Allan Niebuhr (KF):

Jeg vil starte med noget så usædvanligt som at rose hr. Ole Stavad for en fantastisk god tale. Der var faktisk ikke noget i den, som jeg kunne være uenig i. Det må jeg sige. Jeg synes, den var

meget konstruktiv, og det synes jeg at jeg gerne vil kvittere for.

Så vil jeg vende mig mod det nordiske samarbejde, for det er jo netop sådan, at vi op til lige kort før sessionen i København blev opmærksomme på noget, som måske var overraskende for nogle, ikke så meget for os, der arbejder med det nordiske, men for mange andre, og det var resultatet af en undersøgelse, der blev foretaget blandt borgerne, som viste, at borgerne i de nordiske lande faktisk lagde meget vægt på det arbejde, der foregår i de nordiske lande og i Nordisk Råds regi. Det synes jeg er meget konstruktivt, og det viser med al tydelighed betydningen af det gode, nordiske samarbejde og forståelsen for, at vi arbejder med nogle væsentlige spørgsmål, der har betydning for hele Norden. Det er sådan nogle undersøgelser, der godt kan give en blod på tanden til at sige, at det nok er den rigtige vej, vi går. Vi ved det godt selv, men det er jo rart, at også andre ser det.

I forbindelse med optakten til sessionen i København var der jo rigtig meget fokus på globaliseringen med Norden som vinderregion. Det er nu blevet videreført med det nye tema »Mulighedernes Norden«. Det er efter min mening et rigtig godt skridt, at man har valgt at højprioritere netop globaliseringen og de ting, der ligger omkring globaliseringen i Norden, som et af vores hovedprojekter.

Det er jo sådan, at tiderne har ændret sig og fortsat ændrer sig meget. Når man bl.a. før i tiden købte en Volvo eller Volvos produkter, så kunne man se, at der stod »made in Sweden«, og når man købte Danfossprodukter, kunne man se, at der stod »made in Denmark«. Det gør der ikke mere. Hvis man prøver at kigge efter, kan man se, at der står »made by Volvo« eller »made by Danfoss«. Det betyder nemlig, at produkterne ikke absolut behøver at være produceret i Sverige eller i Danmark, men kan være produceret i Kina eller andre steder, men med det kendte nordiske brand. De nordiske virksomheder står altså inde for det produkts værdi og kvalitet, og det viser jo netop noget om udviklingen i globaliseringen, at vi arbejder sammen i Norden om forskning, innovation og udvikling af produkter, der ikke absolut behøver at blive produceret i de nordiske lande, men bliver brandet af de nordiske virksomheder. Det viser noget om udviklingen af nordiske virksomheder i den globaliserede verden.

Jeg synes, det er utrolig vigtigt, at vi holder fokus på det, der ligger i globaliseringen, det vil

sige fokus på netop det med markedsføring af Norden, på det med at lægge vægt på forskningen, på innovation og på hele situationen i forbindelse med energi og klima, og så også på det, som vi allerede i nogle år har arbejdet for, nemlig en fjernelse af grænsehindre også for erhvervslivet i Norden, således at man kan arbejde sammen om tingene, udvikle og videreudvikle Norden som en vinderregion.

Klima har også fået en høj prioritering, og det synes jeg er rigtig fornuftigt, rigtig godt. Med klima forstår vi jo også, at det drejer sig om energi. Det drejer sig igen om det, som hr. Ole Stavad omtalte. Både energi og forbruget af vores energiprodukter og lignende gør, at vi er med til at sikre og fastholde fokus på et godt klima. Det er jo ikke mindst i de nordiske lande – og ikke mindst i polarområdet – at man i første omgang kommer til at mærke virkningerne af den voldsomt hastende klimaforandring, der sker. Og jeg synes, det er meget vigtigt, at vi i nordisk regi har sat fokus på det her, også med henblik på klimatopmødet her i København i 2009.

Kl. 10:57

Hvordan når vi så de her ting, som jo alle sammen koster rigtig mange penge, i nordisk sammenhæng? Det gør vi ved at målrette og fokusere på vores budgetter, således at vi tilpasser og tilretter dem, så de passer til den prioritering, vi har valgt at have i arbejdet i Nordisk Råd.

Jeg sidder som formand for kontroludvalget, og vi har der valgt, at det næste tema for udvalgets granskning skal være at se på budgettet, at se på de utrolig mange udvalg og de ressourcer, der ligger i de enkelte udvalg og i de her mange, mange projekter. Jeg tror, at fru Marion Pedersen bl.a. var inde på, at nogle af dem har haft en meget, meget lang levetid, og stadig væk står der et nærmest uoverskueligt billede af små projekter, små grupper med økonomier, der ikke er et klart overblik over. Det har vi valgt at se på med henblik på at lave et budget, som målrettet passer til den prioritering, vi har valgt at have i Nordisk Råds regi.

Angående spørgsmålet om de selvstyrende områder er det jo helt klart, at vi fra dansk side har lagt meget, meget vægt på, som det jo også er nævnt flere gange i dag, at skabe de bedst mulige forhold for disse områder. Det har vi arbejdet målrettet på, både den danske regering og ministerrådet. Alle har fra dansk side arbejdet på, at vi skulle nå længst muligt. Vi er nået længst muligt, som situationen ser ud nu. Jeg vil

ikke sige, at vi er nået så langt, som vi gerne ville, men jeg ser de fremskridt, vi har nået, som positive, og dem har jeg lyst til at bakke op om.

Vi ved alle, at Helsingforsaftalen kræver enstemmighed, hvis der skal laves ændringer. Det er der ikke basis for, som situationen ser ud. Der har vi ikke fra dansk side fuld opbakning fra nogen af vores kollegaer i det nordiske. Det må vi så tage til efterretning, og så må vi se. Vi har, også ud fra færingernes og grønlandernes synspunkt, taget nogle meget vigtige skridt, selv om vi ikke er nået så langt, som vi gerne ville. Vi har nået det mulige, og det synes jeg vi skal være tilfredse med. Vi skal selvfølgelig arbejde videre, men jeg synes, vi skal være tilfredse med, at arbejdet trods alt har givet nogle resultater, som eksempelvis både færingerne og grønlænderne er godt tilfredse med.

Jeg vil lige vende blikket mod noget af det, vi også har arbejdet med, nemlig samarbejdet mod øst. Jeg tænker på de baltiske kontorer, som jo nu har 15-års-jubilæum. Der er jo sket utrolig meget i de baltiske lande i de 15 år, og de baltiske kontorer har haft en rimelig god succes gennem deres levetid, men vi er også nødt til at gå ind og se på, hvad vi vil lægge som opgaver for de baltiske kontorer i fremtiden. I og med at de baltiske lande er blevet medlemmer af EU og i kraft af, at de baltiske lande har haft en utrolig udvikling gennem de sidste 15 år, er situationen og dermed også arbejdsopgaverne for de baltiske kontorer blevet ændret.

Når jeg vender blikket mod kontorerne i henholdsvis Kaliningrad og Sankt Petersburg, synes jeg til gengæld, at jeg har lyst til at kritisere noget af det, der sker i forbindelse med disse kontorer. Vores ønske om at være et godt bindeled med kontorerne i henholdsvis Kaliningrad og Sankt Petersburg viser efter min mening – og nu taler jeg igen om det granskningsarbejde, vi har lavet i kontroludvalget – at man i hvert fald fra russisk side har gjort utrolig meget for at sætte sig på dagsordenen på kontorerne, bl.a. gennem den måde man samarbejder med medarbejderne på kontorerne på. Det er ikke tilfredsstillende, og vi har fra kontroludvalgets side meldt tilbage til præsidiets og til ministerrådet, at hvis der skal være en fortsat udvikling af den nordiske tanke med de her kontorer, så er vi nødt til at anerkende problemet og sørge for, at vi arbejder på lige vilkår, og at det ikke er russerne, der bestemmer, hvordan udviklingen skal være på disse kontorer, for så har de efter min bedste overbevisning

ikke den værdi, vi gerne ville have de skulle have.

Jeg vil slutte med at sige, at det nordiske samarbejde ikke, som en dansk journalist på et tidspunkt skrev, når vi har møder i Nordiske Råd, er en fætter-kusine-fest. Vi føler os ganske rigtigt som en stor familie, men vi arbejder med store og væsentlige områder, og det har stor betydning for os alle i Norden. Derfor har det nordiske samarbejde haft og har fortsat en meget, meget stor betydning. Og det skal vi værne om, bl.a. ved at fastholde en god prioritering og opnå gode, synlige resultater, som betyder noget for os alle sammen.

Jeg vil slutte med at takke ministeren for en god, konstruktiv redegørelse, og jeg ser frem til et fortsat spændende arbejde i det nordiske. Og jeg kan kun kvittere for det, som hr. Ole Stavad sagde: Vi skal alle sammen passe godt på det nordiske samarbejde og passe godt på Norden.

Kl. 11:02

Formanden:

Der er en række korte bemærkninger til ordføreren, først fra hr. Mogens Jensen.

Kl. 11:02

Mogens Jensen (S):

Jeg er helt overbevist om – og det lyser også ud af ordførerens tale – at det nordiske samarbejde er vigtigt og kan gøres konkret for danskerne og selvfølgelig også for de andre nordiske folk.

Jeg vil godt spørge ordføreren, hvordan ordføreren ser på mulighederne for at tage hinandens tv-kanaler. Synes ordføreren, at det er vigtigt, at vi her i Danmark har mulighed for at tage tv-kanaler fra Sverige og Norge? Det er jo i hvert fald dem, der ligger tættest på.

Kl. 11:03

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:03

Allan Niebuhr (KF):

Jamen det kan jeg kun bekræfte. I en tid, hvor udbuddet af tv-kanaler er enormt stort – en masse kanaler kan man hente ind fra alverdens lande, og man kan se alverdens forskellige produktioner – er det selvfølgelig vigtigt for forståelsen og fastholdelsen af hinanden i det nordiske, at vi også har mulighed for at følge hinandens produktion og kultur gennem de medier, der er. Så jeg kan kun sige, at jeg selvfølgelig gerne vil være med til at arbejde for, at vi får det størst mulige samarbejde også på det område, for det

er vigtigt for at fastholde forståelsen af hinanden.

Kl. 11:04

Formanden:

Så er det hr. Mogens Jensen for endnu en kort bemærkning.

Kl. 11:04

Mogens Jensen (S):

Det tænkte jeg nok at ordføreren ville sige, og det er jeg utrolig glad for at ordføreren siger.

Jeg skal kun beklage, at det har været lidt op ad bakke at få ordførerens parti med på at prioritere det her i de forhandlinger, vi lige har haft, og som er afsluttet med at etablere det nye digitale sendenet i Danmark. Det var ikke regeringens oplæg, at der skulle være en forpligtelse til at have nabolandes kanaler med. Vi var så nogle, der sørgede for, at det kom med ind i det, der blev besluttet, men kun én nabolandskanal. Så kan den, der nu skal administrere det nye net, tage flere med.

Jeg vil godt høre, om ordføreren, på trods af at det har været lidt trægt med regeringen, vil være positiv i forhold til at opfordre gatekeeperen til at tage nabolandes kanaler med, både fra Sverige og Norge.

Kl. 11:05

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:05

Allan Niebuhr (KF):

Altså, nu skal det ikke lyde, som om jeg prøver at løbe fra noget. Jeg vil bare sige, at jeg ikke har haft enormt stort fokus på de forhandlinger, der er pågået på kulturområdet i Danmark. Det har jeg ikke haft det helt store fokus på og viden om.

For at imødekomme andre, der vil komme med andre vigtige områder for det nordiske arbejde, vil jeg sige, at der er rigtig, rigtig mange ting, som er vigtige. Men det, jeg synes er det allervigtigste, og det var det, som jeg prøvede at pointere i min tale, er, at vi fokuserer på en god prioritering af, hvad vi vil førsteprioritere.

Hvis vi bliver ved med – som man efter min mening kan få indtryk af, når man ser de mange, mange projekter, der ligger tilbage rundt omkring – at skyde med spredehagl og sige, at der er så mange ting, der er vigtige, så kan vi ikke finansiere det, og vi har ikke overblik over det. Derfor mener jeg, at det nordiske samarbejde har bedst af, at vi laver en hård prioritering, og at vi så tager tingene i den rækkefølge, som vi har valgt at prioritere dem i.

Formanden:

Så får fru Line Barfod en kort bemærkning til ordføreren.

Kl. 11:06

muligheder, innovation og forskning. Det drejer sig om at fastholde mennesker på arbejdsmarkedet, for det er udviklingsmulighederne for erhvervslivet; lige så vel som det er det i Danmark, er det også sådan i alle de andre nordiske lande. Så det var alene et spørgsmål om tid, og nu er den røde lampe der igen.

Kl. 11:08

Line Barfod (EL):

Jeg har bemærket, at da ordføreren kom med en lang række ting, som det nordiske samarbejde er kendt for, var det mest om erhvervslivet, og derfor vil jeg høre, om ordføreren ikke er enig i, at noget af det, som også i den rapport, der ligger til grund for debatten om Norden som global vinderregion, har været væsentligt for, at Norden er så stærk i dag, er demokrati, en høj grad af lighed, en meget lav magtdistance osv., og at det også er nogle ting, som det er utrolig vigtigt at holde fast i og udbygge, hvis vi skal sikre, at Norden også fremover står stærkt.

Jeg vil også høre, om ordføreren ikke er enig i, at det så også er utrolig vigtigt at have fokus på de områder, og at vi derfor går galt i byen, hvis vi laver en globaliseringsstrategi, der kun har fokus på erhvervslivet, der kun har fokus på at lave Davosmøder, og hvad der ellers kan være af forslag, men som ikke har fokus på at inddrage borgere, medarbejdere osv., ikke har fokus på nogle af velfærdsværdierne, og at det at sikre udviklingen på det område også er en væsentlig del af det samarbejde, vi skal have fremover.

Kl. 11:07

Formanden:

Så er det fru Line Barfod for endnu en kort bemærkning.

Kl. 11:08

Line Barfod (EL):

Det glæder mig meget, hvis ordføreren også har blik for, at de andre ting er lige så vigtige, hvis vi fortsat skal kunne udvikle Norden og stå stærkt.

Jeg vil høre, om ordføreren så er indstillet på, at det også gælder i forhold til et af de væsentlige kendetegn for mange almindelige mennesker, når der tales om Norden, nemlig svanemærket, og at det er vigtigt at få udviklet det og i hvert fald starte med at få en udredning om en udvikling af svanemærket, så det ikke kun drejer sig om miljø, men at der også kommer fokus på arbejdsmiljø og forholdene for de mennesker, der frembringer produkterne, således at vi ikke risikerer at stå i en situation, hvor folk udvikler en opfattelse af, at Norden kun står for miljø, og at man er ligeglad med de mennesker, der fremstiller produkterne.

Kl. 11:09

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:07

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:09

Allan Niebuhr (KF):

Jeg vil starte med at sige til fru Line Barfod: Skudt forbi. Jeg har 10 minutters taletid ligesom alle andre. Jeg er nødt til at lave et indlæg, som så nogenlunde holder de 10 minutter. Jeg havde også en rød lampe, der lyste, da jeg var ved at være færdig.

Når vi snakker globalisering, snakker vi jo selvfølgelig ikke kun om erhvervslivet, for hvordan kan erhvervslivet globalisere? Det er nøjagtig det samme, som det var, da vi havde debatten om det herhjemme. Det er en god velfærd, fastholdelse af arbejdskraft og en tilpasning og tilførsel af ny arbejdskraft, for uden de hænder til erhvervslivet har man ingen mulighed for at lave en fornuftig erhvervsudvikling og globalisering. Så det kan godt være, at jeg har pointeret noget om virksomheder og erhvervsliv, men bag ved debatten i Norden ligger nøjagtig det samme, som der gør bag debatten her i Danmark. Det handler om at fastholde og videreudvikle

Allan Niebuhr (KF):

Når den konservative ordfører i nordisk samarbejde taler, taler han med nøjagtig den samme indstilling til de her områder, som de konservative politikere også har i Danmark. Vi har meget stor fokus på arbejdsmiljøet, vi har meget stor fokus på at fortælle forbrugerne, hvad det er for nogle produkter, de kan købe, og det gælder selvfølgelig, uanset om det er i Danmark, eller om det er i det nordiske samarbejde. Så jeg er meget enig i, at vi skal have fokus på et godt arbejdsmiljø.

Vi skal have fokus på at fortælle forbrugerne, hvad det er for nogle muligheder, de har, men jeg vil også samtidig sige, at man skal passe på, at man ikke laver en mærkning, som man ikke er sikker på man kan stå inde for, og derfor er det utrolig vigtigt, at vi ikke ødelægger forståelsen af og troværdigheden med hensyn til svanemærket, hvis vi ikke er sikre på, at det, det dæk-

ker, er det, vi kan stå inde for. Men jeg vil meget gerne være med til, at vi ser på, hvordan vi bedst muligt kan sikre og samtidig vise, at vi har fokus på et godt arbejdsmiljø. Om det lige skal være på den måde, eller hvordan det skal være, må vi tage op til en vurdering, men selvfølgelig skal forbrugerne kunne vide, hvilke produkter de køber.

Kl. 11:10

Formanden:

Så får fru Bente Dahl en kort bemærkning til ordføreren.

Kl. 11:10

Bente Dahl (RV):

Tak for det. Ja, mine ører havde også hørt noget af det samme, som fru Line Barfod havde hørt med hensyn til erhvervslivets fremtrædende plads i ordførerens tale. Jeg hørte bl.a. ordføreren sige, at globaliseringsstrategierne skulle kunne gå ud på øget markedsføring af Norden.

Men med mit spørgsmål vil jeg så gerne give ordføreren tid til og flere muligheder for at ud- dybe, om ordføreren mener, at der er andre værdier end de økonomiske i forbindelse med globaliseringsinitiativerne.

Kl. 11:10

Formanden:

Så er det ordføreren.

Kl. 11:11

Allan Niebuhr (KF):

Jamen det er jo igen det her med den store familie, den gode familie i det nordiske samarbejde. Det er jo heldigt, at vi har nogenlunde samme fokus på den kultur, vi har, også når det gælder arbejdsmiljø, når det gælder måden at behandle vores medarbejdere på, når det handler om den velfærd, vi ønsker at tilbyde, og den del er lige så vigtig som den økonomiske, for der er ingen af dem, der kan stå alene, uden at der er støtte fra de andre delelementer i det her. Det er et to- talt projekt, hvis vores globalisering skal lykkes; så er det et spørgsmål om en god forståelse for vores medarbejdere, et godt arbejdsmiljø, en god tiltrækningskraft og fastholdelse af vores medarbejdere i virksomhederne.

Så det er jo klart, at fokus for virksomhederne også er på økonomi, men en virksomhed, som har tanke for en god globalisering og en god økonomi, har også tanke for at behandle sine medarbejdere godt. Det synes jeg der er mange gode eksempler på, ikke bare i Danmark, men i hele Norden, at virksomheder har den forståelse.

Kl. 11:12

Formanden:

Så er det fru Bente Dahl for endnu en kort be- mærkning.

Kl. 11:12

Bente Dahl (RV):

Det glæder mig, at der er flere værdier bag ved de økonomiske. Jeg ser selv de demokratiske værdier såsom folkeoplysning, åbenhed og lav magtdistance som meget væsentlige i det nordiske samarbejde.

Det samme spørgsmål, som jeg stillede den socialdemokratiske ordfører, ville jeg gerne stille den konservative, nemlig: Er de 60 mio. kr., som er afsat til at komme i gang med nogle initiativer, nok til det globaliseringsarbejde, som ordføreren forestiller sig skal udvikle sig; vil 60 mio. kr. om året være nok? Hvordan skal bevillingen være? Skal den flyttes fra midler, der er inden for det nordiske system, eller skal der tilføres yderligere midler udefra?

Kl. 11:13

Formanden:

Så er det ordføreren.

Kl. 11:13

Allan Niebuhr (KF):

Jamen det her er da en begyndelse. På så stort et område, som det er at vælge mulighedernes Norden, når vi snakker globalisering, er det da klart, at det er et flerårigt projekt, som vil kræve mange ressourcer, og det er også derfor, jeg sagde, at det er utrolig vigtigt, at vi går ind og nær- læser vores budgetter og finder ud af, hvilke muligheder der er.

Til spørgsmålet om, om det skal findes inden for budgetterne, eller om der skal lægges nye penge oven på, vil jeg sige, at mit udgangspunkt er, at vi skal finde det inden for budgetterne ved en god gennemgang af de budgetter, vi allerede har nu. Og så vil jeg sige: Jeg tror ikke på – med henvisning til den økonomi, som fru Bente Dahl talte om før – at det, at vi poster flere og flere penge ind, kun er det, der skaber kvaliteten i det nordiske arbejde. Jeg tror, at der er meget andet end økonomi, der skal til.

Men det her er et stort projekt, det koster penge, og dem skal vi ind og finde. Det er bl.a. også derfor, at et enigt kontroludvalg på tværs af par- tierne sagde, at det var det her emne, man ville gå ind og se på, alle de skjulte penge, der ligger rundtomkring, og som ingen rigtig har overblik over.

Formanden:

Så er det hr. Ole Stavad, der får en kort bemærkning til ordføreren.

Kl. 11:14

Ole Stavad (S):

Tak til ordføreren for de venlige bemærkninger, og sagt på jysk mener jeg sådan set også, at den konservative ordfører kom rimeligt fra sin tale.

Men som den konservative ordfører lige har svaret fru Bente Dahl, så er det, vi nu har sat i søen i fællesskab, et skib, der kræver ret meget, et stort projekt, der koster penge, som ordføreren formulerede det. Det er jeg helt enig i.

Derfor vil jeg godt spørge: Hvad er overvejelserne i den konservative gruppe i Nordisk Råd?

Man har i den konservative gruppe de seneste år foreslået en reduktion af budgetrammen for nordisk samarbejde, og det har den konservative gruppe, hvor hr. Allan Niebuhr er formand, også gjort for 2008-budgettet, som vi skal behandle på sessionen.

Mener hr. Allan Niebuhr ikke, at med det store projekt, vi nu har sat i søen, er opgaven stor nok med at finde de nødvendige midler? Og vil den konservative ordfører i sin egenskab af formand for den konservative gruppe tage op i den konservative gruppe, at man ikke længere forvirrer signalerne for nordisk samarbejde med forslag om en reduktion, som der heldigvis er flertal imod?

Kl. 11:15

Formanden:

Så er det ordføreren.

Kl. 11:15

Allan Niebuhr (KF):

Jeg bliver nødt til at starte med en lille, ubetydelig korrektion: Jeg er ikke formand for gruppen mere. Det har jeg været i en 2-årig periode, men den slap op, samtidig med at hr. Ole Stavads opgave som præsident slap op, så det er jeg altså ikke mere. Men det er rigtigt, at den konservative gruppe igen i år på sessionen vil fremføre forslag om en reduktion af budgettet.

Jeg vil så sige, at jeg ikke er spor i tvivl om, at det skib, vi har sat i søen nu, godt kan komme til at kræve ressourcer, mange ressourcer. Det, jeg tror er vigtigt, er, at vi får sat det godt i søen og viser betydningen af det. Så må vi jo efterfølgende derfra se, om det giver grundlag for, at der så yderligere skal puttes ressourcer ind i det her.

Men i første omgang må jeg fastholde, at det ikke kun bør være et spørgsmål om, om det er økonomi, der gør, at vi får den rigtige søsæt-

ning. Jeg tror, at der er mulighed for, at vi kan søsætte det her skib godt og fornuftigt, og lad os så vise, at det er sødygtigt, og at det dermed måske også hen ad vejen skal have flere midler, for at de her ting kan gennemføres.

Men det er et konservativt projekt, at vi skal have styr på de budgetter, også med baggrund i det, jeg sagde før, altså at vi går ind og ser på, hvad det er for nogle midler, vi egentlig talt har i det, og det er på den baggrund, det konservative forslag om en reduktion på budgettet skal ses. Det er ikke et spørgsmål om kvaliteten af det nordiske arbejde; det tror jeg vi kan klare, også med et reduceret budget.

Kl. 11:17

Formanden:

Så er det hr. Ole Stavad for endnu en kort bemærkning.

Kl. 11:17

Ole Stavad (S):

Jeg vil undskylde, at jeg ikke havde fulgt godt nok med i organiseringen i den konservative gruppe. Men uanset hvad er hr. Allan Niebuhr jo i hvert fald et centralt medlem, og jeg synes ikke, at man kan beskyldte hr. Allan Niebuhr for at være meget præcis i sin besvarelse af mit spørgsmål.

Så derfor vil jeg godt spørge: Mener hr. Allan Niebuhr ikke, at vi med den nye dagsorden, vi nu sætter, som også følges op på klimaområdet, når vi mødes i Oslo om 14 dage, har al mulig grund til at omprioritere for at skyde de midler, vi har mulighed for at skaffe, ind i de projekter, hvis det skal lykkes, hvis det ikke bare skal blive festtaler? For selv om det hele ikke kun kan gøres op i penge, har en række af de initiativer, vi taler om her, den forudsætning, at der også er økonomi til det. Vil den konservative ordfører derfor ikke tage op i den konservative gruppe, om det stadig væk er relevant og i orden, med det, man i øvrigt er enig med os andre om at vi skal nå i nordisk samarbejde, fortsat år efter år, også nu fra 2008, at foreslå en reduktion af økonomien til det nordiske samarbejde?

Kl. 11:18

Formanden:

Så er det ordføreren.

Kl. 11:18

Allan Niebuhr (KF):

Jeg vil sige meget klart, at hvis det her projekt har en sådan vigtighed – ikke *hvis* det har; det *har* så vigtig en fremtid – at vi får det på plads, og at vi får det søsat godt, vil jeg selvfølgelig ikke undlade at gøre opmærksom på over for

gruppen, at det kan være nødvendigt, at der også skal tilføres midler, for at det her skib fortsat kan sejle, være stolt og komme hjem med en god last; så kan det godt være, at der skal flere midler til.

Jeg må så sige, at jeg vil da påtale over for den enige konservative gruppe, at vi så ikke må stå i vejen for, når den tid kommer, at vi sikrer, at det er sødygtigt, og at det kommer hjem med den last, som vi ønsker at det skal komme hjem med.

Så vi vil ikke stå i vejen, heller ikke med hensyn til økonomi, for, at det skal lykkes at få det her bugseret godt igennem, under ingen omstændigheder.

Men vi har stadig væk behov for at sende et klart signal om, at vi synes, at der gennem årene har været alt, alt for lidt overblik over, hvordan vores midler har været brugt, og hvor de ligger, i hvilke puljer, og det er jo alene det, signalet går på, nemlig at vi vil have mere overblik over økonomien i det nordiske samarbejde.

Kl. 11:19

Formanden:

Så er det hr. Per Kaalund, der har en kort bemærkning til ordføreren.

Kl. 11:19

Per Kaalund (S):

Nu nævner ordføreren jo selv, at man i sine indlæg, med den tidsbegrænsning der er, må holde sig til meget overordnede temaer: globalisering og erhvervsudvikling og økonomi osv. Men nu er det jo kendetegnende for socialdemokrater, at vi også interesserer os for de enkelte menneskers dagligdag, herunder den dagligdag, man har som forbruger, hvad angår fødevarer sikkerhed og it-sikkerhed omkring handel og forsikringsforhold og købskontrakter osv., og som kan berøre den enkelte borger i dagligdagen.

Derfor vil jeg gerne spørge den konservative ordfører, om han finder det rimeligt, at forbrugerbudgettet i Nordisk Råd i den grad er reduceret, så man ikke engang har et selvstændigt budget i dag, ikke længere har en strukturpulje, man kan søge, men nu er nede på en formandspulje, som man kan søge. Finder den konservative ordfører det rimeligt, at det er måden at gøre det på?

Kl. 11:20

Formanden:

Så er det ordføreren.

Kl. 11:20

Allan Niebuhr (KF):

Jeg vil starte med at sige, at Socialdemokraterne jo ikke er alene om at have interesse i den enkel-

tes ve og vel – det har vi også fra konservativ side, det har vi også i det daglige i arbejdet her i Folketinget, og det har vi selvfølgelig også, når det drejer sig om det nordiske samarbejde og Nordisk Råd.

Jeg vil sige, at selvfølgelig kan der bruges flere penge – det kan der på mange andre områder. Det vil man også kunne på kulturområdet, på undervisningsområdet og alle mulige andre steder. Vi lever nu op til en prioritering, men der er stadig væk fokus på områderne, bl.a. på forbrugerområdet. Men jeg giver hr. Per Kaalund fuldstændig ret i, at der da sagtens også ville kunne bruges flere penge på det område, men der er valgt en prioritering, og det er den prioritering, vi nu går efter. Og så er jeg helt sikker på, at med eller uden en ekstra økonomisk donation er vi nok til at holde øje med, at der også udvikles forbrugerting i det nordiske samarbejde. Det er der også blevet gjort i det seneste år, og jeg er helt sikker på, at man også vil fortsætte med at have fokus på forbrugerområdet.

Kl. 11:21

Formanden:

Så er det hr. Per Kaalund for endnu en kort bemærkning.

Kl. 11:21

Per Kaalund (S):

Også i forbindelse med politik er det utrolig vigtigt med tætte og gode kontakter. Nu er vi jo i den – i denne sammenhæng heldige – situation her i landet, at vi har en konservativ forbrugerminister, og vi har en minister for nordiske anliggender, der også er konservativ – og jeg understreger »i denne sammenhæng heldige«. Det vil sige, at ordføreren også har meget, meget tætte forbindelser og kontakter hele vejen op igennem.

Derfor vil jeg spørge: Den metode, man nu har anvendt for forbrugermidler, går på, at hvis man har et projekt, kan man søge en formandspulje. Det kræver så, at der er 25 pct. medfinansiering af projekterne, og det kræver, at tre af de fem nordiske lande er enige om, at det skal ske. Det vil sige, at man rent faktisk lægger yderligere forhindringer ind for at nå frem til denne pulje og nå frem til de i sig selv begrænsede midler. Mener den konservative ordfører, at det er en rimelig mekanisme til at fremme forbrugerpolitikken i de nordiske lande?

Kl. 11:22

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:23

Allan Niebuhr (KF):

Det synes den konservative ordfører helt bestemt det er. Der er ikke noget, der er bedre end en medfinansiering, at man selv skal være med til at lægge penge i det for at gennemføre nogle ting; for der er ikke noget nemmere end at vedtage, at man vil gennemføre og køre nogle luftige projekter. Det er altid nemt, hvis der er andre, der skal betale for den musik, der skal spilles. Nej, man skal selv være med, for det viser, at man har engagement til at gennemføre de ting, man ønsker at gennemføre, fordi man selv skal være med til at betale.

Så jeg er helt sikker på, at det er en god vej at gå. Og det der med, at der er tre nordiske lande, der skal være med i et projekt, synes jeg da er genialt. Det er jo det nordiske samarbejde, vi snakker om, og så er det jo ikke nok med et enkelt lands ønske om at gennemføre et eller andet, for det kan man jo gøre i de nationale parlamenter. Men at tre nordiske lande skal være sammen om et projekt, og at der skal kastes medfinansiering ind i det projekt, synes jeg er genialt, for det fastholder nemlig engagementet – både det nordiske engagement og engagementet for dem, der ønsker projektets gennemførelse.

Kl. 11:24

Formanden:

Så er det hr. Kristen Touborg, der har en kort bemærkning til ordføreren.

Kl. 11:24

Kristen Touborg (SF):

Tak. Mit spørgsmål vedrører et udvidet svanemærke. Den konservative ordfører sagde i et svar til fru Line Barfod, at det ville man da se på. Jeg synes måske, det ville være rart at få noget lidt mere konkret at vide om det, så mit spørgsmål er: Vil De Konservative støtte en udredning om et udvidet svanemærke?

Kl. 11:24

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:24

Allan Niebuhr (KF):

Vi vil gerne støtte tanken om at se på, hvordan vi bedst muligt kan sætte symboler på det arbejdsmiljø og de ting, der ligger bag, men umiddelbart vil vi ikke være med til at lave noget, der kan tage fokus væk fra et i forvejen kendt, anerkendt og troværdigt mærke. Det kan godt være, det slutter med, at det viser sig, at der kan pas-

ses noget ind i svanemærket, men jeg vil ikke give løfter herfra om, at vi nu vil begynde at lægge nogle nye ting ind som baggrund for svanemærket og dermed ødelægge noget, som i forvejen har en meget høj troværdighed.

Kl. 11:25

Formanden:

Så er det hr. Kristen Touborg for endnu en kort bemærkning.

Kl. 11:25

Kristen Touborg (SF):

Jeg tror, den konservative ordfører har misforstået det, jeg spurgte om. Jeg bad jo ikke om, at vi gennemfører det her – det synes jeg vi skal, men det var sådan set ikke det, jeg spurgte den konservative ordfører om. Jeg spurgte, om man vil være med til at lave en udredning om det. Så må man jo efterfølgende tage stilling til, om det er klogt eller mindre klogt at gennemføre det, men det er sådan set kun det første skridt, jeg bad den konservative ordfører tage stilling til, og det vil jeg godt bede om en gang til.

Kl. 11:25

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:25

Allan Niebuhr (KF):

Så gentager jeg: Man kan kalde det udredning, at se på eller at lave en undersøgelse, man kan bruge det ordvalg, der passer den enkelte bedst, men vi vil gerne være med til at se på, hvordan vi bedst muligt får sikret, at der er troværdighed bag de undersøgelser, der bliver lavet, også når det f.eks. gælder arbejdsmiljø, som fru Line Barfod var inde på før.

Men jeg har et forbehold. Jeg vil ikke sige herfra, om det skal vedrøre svanemærket, netop fordi svanemærket har en så stor troværdighed. Det er ikke sikkert, det skal være det, det kan godt være, det skal være det, og vi vil gerne være med til at undersøge, hvordan vi bedst muligt får synliggjort, at arbejdsmiljø også betyder noget. Kald det en udredning, kald det en granskning eller en afprøvning, kald det et eller andet, men vi vil gerne være med til at se på det. Man kan bruge det ordvalg, man vil, men jeg har ikke givet noget løfte om, at vi vil arbejde for at få det her lagt ind under svanemærket, uden at det er blevet undersøgt meget nøje.

Kl. 11:26

Formanden:

Så er det hr. Ole Vagn Christensen, der har en kort bemærkning til ordføreren.

Kl. 11:26

Ole Vagn Christensen (S):

Hr. Allan Niebuhr talte om, at søsætningsklare projekter er gode og vigtige, og han kom også ind på svanemærket og arbejdsmiljøet.

Nu står hr. Allan Niebuhr så på talerstolen og siger, at det at lægge arbejdsmiljøet ind under svanemærket vil betyde, at fokus tages fra svanemærket. Kan vi ikke få lidt nærmere at vide om, hvad det er, man mener med at tage fokus væk fra svanemærket, når det drejer sig om at få nogle klare retningslinjer for, under hvilke forhold varen er produceret?

Kl. 11:27

Formanden:

Så er det ordføreren.

Kl. 11:27

Allan Niebuhr (KF):

Jeg vil starte med at sige, at når vi sætter et skib i søen, skal vi passe på, at vi ikke sejler svanen over.

Det, jeg sagde om svanemærket, er, at vi ikke skal tage fokus væk fra svanemærket, men vi skal lade være med at lægge nogle ting ind under svanemærket, hvis de ikke er troværdige og ikke kan leve op til det, der ligger bag. Det, der i øjeblikket er kendetegnende for svanemærket, er nemlig en høj troværdighed, og den troværdighed må vi under ingen omstændigheder og ikke på nogen måde ødelægge.

Men lad mig så gentage, at vi meget gerne vil være med til at se på, hvordan vi bedst muligt kan synliggøre, at der også er tænkt på et godt arbejdsmiljø. Som jeg sagde til hr. Kristen Touborg, vil vi meget gerne være med til at lave en udredning, en granskning, en undersøgelse eller se på det, alt efter hvilket ordvalg den enkelte ønsker skal bruges. Men jeg vil bare ikke være med til, at vi laver noget, der forringer svanemærkets troværdighed, som allerede er meget, meget høj i Norden.

Kl. 11:28

Formanden:

Så er det hr. Ole Vagn Christensen for endnu en kort bemærkning.

Kl. 11:28

Ole Vagn Christensen (S):

Sådan som jeg har forstået det svar, jeg fik her, er der ikke troværdighed med hensyn til arbejdsmiljøet, sådan som forholdene er i dag. Det kan der jo ikke være, når det er sådan, at hvis man indfører et regelsæt for svanemærket, nedsætter det mærkets troværdighed. Jeg håber, hr. Allan Niebuhr selv kan høre, hvad det er, han fortæller

os alle sammen, nemlig at der er ingen, der sådan set skal regne med, at arbejdsmiljøet er i orden, og fordi vi gerne vil føre den praksis videre, kan vi sådan set ikke se, at det er fornuftigt at få arbejdsmiljøet lagt ind under svanemærket.

Kl. 11:29

Formanden:

Så er det ordføreren.

Kl. 11:29

Allan Niebuhr (KF):

Jeg bliver efterhånden dybt bekymret, for det er jo ikke et spørgsmål om, hvorvidt hr. Ole Vagn Christensen forstår, hvad jeg siger. Det er jo ikke hr. Ole Vagn Christensens skyld, det er mig, der sender signalet, så det er åbenbart mig, der har et problem med det signal, jeg sender.

Havde der været mulighed for det, havde jeg taget et ordentlig stort tilløb, for jeg kan da ikke sige tydeligere, at vi gerne vil være med til at undersøge, om der er et godt arbejdsmiljø de steder, hvor tingene fremstilles. Jeg har bare sagt, at jeg ikke vil sige på forhånd, at vi vil arbejde for at få det lagt ind under svanemærket, før vi har lavet en god granskning, en undersøgelse, en gennemgang af, hvad der ligger bag. Vi har stor respekt for, at ting produceres i et godt arbejdsmiljø, det tror jeg også virksomhederne har, og det vil vi gerne være med til at undersøge. Men lad dog være med at koble det direkte på svanemærket; det er bare det, jeg beder om.

Vi vil gerne være med til at undersøge, om arbejdsmiljøet er godt; det vil vi gerne. Men jeg vil ikke love, at det skal ind under svanemærket, fordi jeg er bange for, at hvis det ikke er troværdigt, ødelægges vi svanemærkets troværdighed.

Kl. 11:30

Formanden:

Tak til hr. Allan Niebuhr. Så er det fru Bente Dahl som ordfører.

Kl. 11:30

(Ordfører)**Bente Dahl (RV):**

Det nordiske samarbejde kommer nedefra og op. Det er styrken i det. Det nordiske samarbejde er i bund og grund dannet af samarbejdet mellem befolkningerne. Det var her, det startede, her ude på gulvet, og det er stadig i befolkningerne, beslutningerne skal føres ud i livet. Det er styrken, og det er også en del af svagheden, for svagheden i samarbejdet er den store bredde, der er landene imellem. Svagheden kan overvindes ved, at befolkningerne får øget ejerskab til beslutningerne. Vi må se muligheder

frem for umuligheder, specielt hvor de svære og kontroversielle problemer dukker op.

Det er netop det, ministerens redegørelse starter med: Mulighedernes Norden, et svar på globaliseringens udfordringer. Det er et tema. Et andet større tema, vi har arbejdet med i år, er kampen for at sikre selvstyreområderne øgede og styrkede positioner i det nordiske samarbejde. Det har været debatteret et par gange i løbet af den her forhandling, så jeg vil ikke komme en hel masse mere ind på det andet end at sige, at Det Radikale Venstre vil arbejde for et så udvidet selvstyre som muligt.

Globaliseringen som tema blev bestemt ved sessionen i København i november 2006. Der var og er en bred opbakning til at tage fat på det. Nu er globalisering jo et ord, der nævnes i tide og utide. Vi er nødt til at gå ind i ordets substans, vi er nødt til at få en række handlinger bag det, og derfor ser jeg frem til de forslag, der måtte komme på sessionen i Oslo. Hvordan håndterer vi det, at Norden fortsat kan siges at være vinderregion og samtidig kan bidrage til en dialog med resten af verden med løsninger på globaliseringen? Indtil videre ser det ud, som om de nordiske lande klarer sig fint. Vi flytter arbejdspladser til lande, der er konkurrencedygtige med hensyn til lønomkostninger, og samtidig har vi fået oprettet endnu flere arbejdspladser her i Norden end dem, der er flyttet ud. Det er andre arbejdspladser, og det kræver andre kompetencer at bestride de nye arbejdspladser. Det er en af udfordringerne.

Men vi har mange flere udfordringer, vi må se i øjnene, for både Indien og Kina puster os i nakken med deres viden og kunnen. Vore globaliseringsstrategier må gå ud på at styre udviklingen i den retning, vi gerne ser den gå i. Vi har dette år haft en parlamentarisk globaliseringsgruppe nedsat. Det er et ønske fra Nordisk Råd til Ministerrådet, at der skal være optimal parlamentarisk indflydelse på beslutningerne, der tages, og det ser ud til, at ministrene tager det alvorligt. Bliv ved med det. Samarbejde kommer der ofte meget godt ud af.

Jeg hæfter mig ved, at der er afsat 60 mio. kr. Det er det, det koster at sætte arbejdet i gang, og det er godt nok til en begyndelse, men der skal mere til. Her må vi finde nogle nye finansieringsmuligheder. Jeg ser det, som at vi skal finde en blanding af, at landene skyder mere ind i den fælles pulje, at der skal søges EU-midler, at vi skal finde de skjulte penge, som også den konservative ordfører snakkede om. Der skal arbej-

des innovativt på det. Vi går i Det Radikale Venstre ind for, at vi ikke lader pengene cirkulere i det nordiske system, men at vi lader landene aktivt bevilge penge til globaliseringssamarbejdet.

Redegørelsen er heldigvis kortere end de tidligere år, men den er alligevel omfattende. Den kommer ind på mange emner og temaer. Jeg vil nævne et par stykker, og jeg vil starte med at nævne et, der ikke er nævnt ret meget i redegørelsen, nemlig det, at det ser ud, som om det er lykkedes os kulturaktive at holde kulturfonden fri for de generelle nedskæringer. Det arbejde, kulturfonden udfører, falder i den grad i tråd med hele meningen i det nordiske samarbejde. Jeg indledte med at sige, at befolkningerne fandt sammen på forskellige måder via skoleklasseudvekslinger, sportsligt samarbejde, musiksamarbejde osv., og det er utrolig vigtigt stadig væk at beholde den mulighed for, at befolkningerne kan mødes. Og det er det, kulturfonden gør.

Jeg var sammen med Kultur- og Uddannelsesudvalget på besøg hos Kulturkontakt Nord på Sveaborg i Helsinki her i september måned. Kulturkontakten er startet op i indeværende år, og nu synes jeg måske efter al den turbulens, der har været omkring dannelsen af kulturkontakten, at medarbejderne skal have ro til at finde deres ben og arbejdsopgaver. Jeg ser frem til, at den nye enhed kommer til at fungere efter hensigten, nemlig i forhold til det gamle system at 1) procedurerne gøres enklere, og 2) at der kommer flere penge i omløb derude til fordel for dem, der søger, og sådan, at kulturkronerne kommer rigtig mange til gode.

Så vil jeg komme lidt ind på Nordplusprogrammerne. De er stadig væk i nogen grad smertens børn, fristes jeg til at sige. Der er ændret og evalueret og taget nye tiltag og diskuteret igenigen, men når jeg snakker med dem, der er derude, som er brugerne af de her programmer, så er der en omfattende utilfredshed og frustration. Principielt mener jeg, at al støtte ikke kan gives optimalt. Hvis vi skal bruge den optimalt, skal al støtten ikke gives som penge til projekter. Noget må gives til mere kontinuerlige ting for at få det til at fungere. Det vil jeg opfordre ministeren til at være opmærksom på.

Kl. 11:36

Endelig vil jeg komme lidt ind på det hensigtsmæssige i at arbejde sammen om sundhedspolitikken. I redegørelsen omtales f.eks. etablering af en fællesnordisk influenza vaccineproduktion i 2008. Jeg vil foreslå et meget mere omfattende samarbejde. Jeg foreslår, at alle nord-

ske lande går sammen om fælles medicinopkøb, fælles kvalitetsudvikling, f.eks. kliniske retningslinjer, rekommandationer af lægemidler, evidens i forhold til forebyggelses- og sundhedsfremmetiltag m.v. Man kunne også forestille sig et tættere samarbejde på kræftområdet, som kunne komme mange kræftpatienter til gode. Senere kunne vi udvikle en fælles uddannelse på sundhedsområdet, og måske er der flere omfattende mål, vi kunne gå efter.

Så finder jeg det påfaldende, at der ikke er nævnt et eneste ord om nabolands-tv. I den digitaliserede fremtid er der god plads til transmission af mindretalssprog, f.eks. mindretalskulturer og nabolandskulturer. Jeg vil opfordre til at fremme og bruge de muligheder, der er, for den gode plads i den nye digitaliserede verden.

Så er der forbrugerområdet. Jeg er nyslået forbrugerordfører, og jeg kan huske, at det, da vi sidste år eller forrige år snakkede om den nye struktur, hvor de 18 ministerråd blev til de 11, blev lovet, at der ikke ville blive mindre fokus på bl.a. forbrugerområdet. Det var nemlig en af de ting, som vi tog op dengang. Nu kan jeg se, at det ikke er tilfældet. Sådant som tingene udfolder sig nu, er der færre midler, og forbrugerområdet er blevet nedprioriteret. Jeg opfordrer til, at det bliver opprioriteret igen.

De nordiske lande er hver for sig små i international sammenhæng, men når vi arbejder sammen, står vi meget stærkere. Jeg hæfter mig ved et par ting mere internationalt, nemlig at vi var inviteret med Europa-Parlamentet til en konference om den nordlige dimension. Jeg synes, det er vigtigt, at vi i Norden arbejder sammen, også med EU-systemet.

Norden er en del af Europa, og EU er den samlende faktor i Europa. Jeg betragter det nationale samarbejde, det nordiske samarbejde og det europæiske samarbejde som vigtigt, for vi er alle sammen verdensborgere.

Kl. 11:39

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Ja tak. Der er lige et enkelt spørgsmål. Fru Line Barfod.

Kl. 11:39

Line Barfod (EL):

Jeg er meget enig med ordføreren i, at forbrugersamarbejdet er utrolig vigtigt, og derfor vil jeg gerne høre ordførerens holdning til udvikling af svanemærket eller et andet mærke, hvis man finder ud af, at det er det bedste, så vi sikrer, at vi her i Norden ikke kun bliver kendt for at stå for godt miljø, men også for godt arbejdsmiljø.

Jeg vil gerne spørge, om ordføreren vil arbejde for, at også hendes gruppe, Mittengruppen, tilslutter sig det forslag, vi skal behandle på sessionen, om, at der skal igangsættes en sådan udredning af mærket, og vi derfor kan få en videreudvikling af, hvad Norden står for, og sikre, at vi også tager hensyn til mennesker og ikke kun til miljø.

Kl. 11:40

Anden næstformand (Poul Nødgaard):
Ordføreren.

Kl. 11:40

Bente Dahl (RV):

Jeg mener, at forbrugerpolitik skal hvile på to vigtige ben. Det ene er information, oplysning, og det andet er beskyttelse af forbrugeren.

Først og fremmest skal vi informere, så den myndige forbruger, det myndige menneske, som vi jo alle sammen er, kan tage stilling til, hvad det er for nogle varer, vi vil købe. Derfor mener jeg også, som fru Line Barfod siger, at en udvikling af mærkningsordninger er en meget vigtig del af forbrugerpolitikken, også i det nordiske samarbejde, så jeg kan svare: Ja, jeg vil gerne i Mittengruppen arbejde for, at vi kan få en udredning og en yderligere belysning af det, der hedder mærkningsområdet.

Kl. 11:41

Anden næstformand (Poul Nødgaard):
Fru Line Barfod.

Kl. 11:41

Line Barfod (EL):

Det glæder mig meget at høre, og det kan jo være, når alle de gode kræfter nu vil arbejde for det, at det også faktisk kan lykkes at komme igennem med det.

Så vil jeg gerne spørge til noget helt andet, nemlig hvordan ordføreren mener vi skal arbejde for at komme igennem med nogle af de ting, som vi anbefaler. Bl.a. sagde ordføreren, at man bør koordinere samarbejdet mellem de nordiske lande på sundhedsområdet langt bedre. Vi har forsøgt flere gange fra velfærdsudvalgets side, og vi har også lavet rekommandationer osv., men det er utrolig svært at få ministrene til at følge de gode ideer og de visioner, vi har fra parlamentarikerside, op. Hvad er ordførerens opfattelse af, hvordan vi kan komme videre, så vi ikke bare vedtager noget, og der så ikke sker noget, men der også bliver fulgt op på det?

Kl. 11:42

Anden næstformand (Poul Nødgaard):
Ordføreren.

Kl. 11:42

Bente Dahl (RV):

Vi er jo parlamentarikere, og selv om vi bringer gode intentioner på banen, og ministrene bør følge dem op med handling, kan vi i sagens natur ikke tvinge ministrene til at foretage sig det, som vi synes er det bedste, i hvert fald ikke så længe vi er i opposition. Men vi kan argumentere sagligt, fagligt og ud fra sund fornuft for, at det er måden at gøre det på. Nu har jeg nævnt nogle ting angående sundhedsområdet, jeg arbejder med et medlemsforslag, som jeg vil lægge frem for systemet, og jeg vil gøre mange små ting.

Kl. 11:43

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg siger tak til ordføreren. Næste ordfører bliver hr. Kristen Touborg.

Kl. 11:43

(Ordfører)

Kristen Touborg (SF):

Jeg vil godt begynde med at sige tak for redegørelsen, og inden jeg kaster mig kritisk over indholdet, vil jeg godt give ministeren ret i, at den nordiske redegørelse ikke kun er forkortet, den er også mere sammenhængende og klar at gå til end tidligere, og det synes vi er rigtig godt.

Jeg savner dog specielt to linjer. Der kunne godt have været plads til to linjer mere i redegørelsen, nemlig disse: Regeringens holdning er nu som før, at Helsingforsaftalen bør ændres, så fremt den står i vejen for de selvstyrende områders muligheder for at samarbejde på lige fod.

Det undrer mig, at disse klokkeklare linjer fra samarbejdsministerens brev af 31. august til det danske riges delegation ikke er med i dag. Regeringen har jo før slingret noget i denne sag, men er med disse linjer jo helt klar. Jeg forventer da også, at den danske regering højt og klart videregiver det budskab på sessionen i Oslo. Der skal tages stilling til ønsket om at revidere Helsingforsaftalen, hvad angår Færøerne, Grønland og Åland. De, der siger nej på forhånd til at modernisere aftalen, må fortælle hvorfor, og hvad der bremser. Nu er det jo ikke Danmark mere.

De selvstyrende områder skal selv forvalte ministerrådet, der hvor de har kompetencen, og de skal være medlemmer af Nordisk Råd på lige fod med de fem lande. Ålandsdokumentet giver de selvstyrende lande små forbedringer i en række små institutioner, men forbigår det grundlæggende: Nordisk Ministerråd og Nordisk Råd. Færøerne har i 2003 søgt om fuldt

medlemskab af Nordisk Råd og af Nordisk Ministerråd; nu må der tages stilling til det.

Globaliseringen har vi gjort til en fællesnordisk opgave at møde, og globaliseringsindsatsen falder godt i hak med energi- og klimapolitikken. De nordiske lande kan samarbejde i stedet for at konkurrere om at udbrede vedvarende energiløsninger, om at bruge befolkningen, brugere og ansatte i energiløsninger også ude i verden, men jeg synes nok, at ministeren trykker på bremsen, samtidig med at hun er begejstret over gennemslaget af den nordiske globaliseringsstrategi.

Samarbejdsministeren argumenterer meget detaljeret og præcist for, at der fra 2009 skal skæres på andre sider af det nordiske budget, selv om man jo ikke kan sige, at det er et overvældende stort budget. Jeg har sådan tænkt lidt praktisk på det, og det er faktisk mindre end en af de mindste kommuners i det gamle Ringkøbing Amt, nemlig Lemvig Kommune, hvor jeg kommer fra, som har et driftsbudget på cirka 1,4 mia. kr. En gang imellem kan det være godt at sætte tingene lidt i relief og i en sammenhæng og ikke kun se på tal.

I stedet for kan de enkelte nordiske lande lægge deres projekter sammen og lave en arbejdsdeling, så det ikke handler om en pulje på 60 mio. kr., men om at omdirigere milliarder fra landene i en større samlet globaliseringsstrategi.

Der har været en del debat om forbruger-spørgsmål her i dag. Jeg skal ikke bruge så meget tid på det her i min ordførertale, men blot spørge ministeren, om ministeren vil sikre, at vi får en reel opprioritering af området, som det blev lovet tidligere, da vi kiggede på ministerområderne og slankningen af områderne. Det håber jeg meget vi kan komme et rigtig godt skridt med nu så.

Miljø- og energiområdet fylder meget i de nordiske målsætninger og i den nordiske globaliseringsstrategi, men der er en farlig energikilde, som forsøger at brede sig og fortrænge den vedvarende energi, og det er a-kraften. Finland bygger jo et a-kraft-værk og planlægger flere, og de tre baltiske statsministre har aftalt at bygge et nyt a-kraft-værk i Ignalina i Litauen, der hvor EU har krævet det nuværende værk lukket. Samme EU er i øvrigt ved at omdefinere a-kraft til bæredygtig energi, og det gør Kommissionen i modstrid med stats- og regeringslederne.

Kl. 11:48

Hvis man bytter lidt om på ordene i AI Gores filmtitel, er det en bekvem usandhed, at a-kraft

er svaret på klimaproblemerne, bekvem, fordi de, der vil bygge a-kraft-værker, undgår den besværlige energieffektivisering, og usand, fordi a-kraften er så farlig i den fremtid, man kan forudsige – nu endda med ekstra terroriserisiko.

Derfor ser jeg frem til debatten i Norden om a-kraften, og den kommer også på sessionen. Konsensusvaner gør, at mange parlamentarikere helst undgår at tage stilling til a-kraft, men vi må hjælpe Finland og svenske konservative til at tage hensyn til omverdenen og til kommende generationer.

Østersøen må stærkere ind i vores miljøsam arbejde, for den har det elendigt. Jeg har fulgt miljøtilstanden i Østersøen gennem ganske mange år. Der har været mange rapporter og mange møder, og der har været store forhåbninger til, at EU's østudvidelse skulle styrke miljøet, men uden at remse op fra rapporter kan jeg sige, at der ikke sker nok for Østersøens miljøtilstand, og EU's store nye medlemsland Polen er takket være EU's landbrugsordninger ny storleverandør af havforurening. Bevares, dansk landbrug har også et stort ansvar for udledningen af næringsalte.

Når klimaændringerne hæver temperaturen i Østersøen, har det også betydning. Fiskeriet går i sort, og der er et relativt stort radioaktivt indhold i havet, og midt i det hele kommer der så en plimsoller uden lods sejlene med svensk kerneaffald, der skal til Sellafield.

Vi mener, der er brug for en Sternrapport om Østersøen, selv om man ellers må sige, at det ikke er rapporter, vi mangler, men vi trænger altså til en økonomisk vurdering af, hvad det vil koste, når vi ikke gør det nødvendige i Østersøen.

Jeg kan også godt have nogle forsigtige forhåbninger til parlamentarikersamarbejdet i regionen. Nordisk Råd har været primus motor i et seriøst arbejde for at reducere udledningen af næringsalte. Nu er der dannet en arbejdsgruppe om energi og klima, og Mart Jüssi, som er parlamentariker i Estlands grønne parti, skal stå i spidsen for den. Han var gæst hos Miljøudvalget i Göteborg her i september og er en ung og ny parlamentariker, men en erfaren græsrod med hensyn til havmiljøet.

Jeg håber, at min pessimisme med hensyn til Østersøen kan blive dementeret af udviklingen. Min aktuelle optimisme med hensyn til udviklingen af det nordiske samarbejde er til gengæld fuldstændig intakt.

Kl. 11:51

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak. Der er lige et enkelt spørgsmål til ordføreren fra hr. Ole Stavad, og det kommer nu.

Kl. 11:51

Ole Stavad (S):

Det var kun lige for at sikre, at der ikke er uklarhed om retstilstanden. SF's ordfører sagde, at man skulle sikre de selvstyrende områder fuldt medlemskab af både Nordisk Ministerråd og Nordisk Råd, og der synes jeg jo, det er lidt vigtigt at få fastslået, at de selvstyrende områders medlemmer af Nordisk Råd, altså Færøernes, Grønlands og Ålands medlemmer, er fuldgyltige medlemmer og kan indtage en hvilken som helst position i Nordisk Råd. Vi har tidligere haft et medlem fra Åland, der også var præsident for Nordisk Råd.

Så derfor vil jeg godt høre hr. Kristen Touborg, om han ikke er enig i, at problemet ligger hos ministerrådet, og at vi som forudsætning for at komme længst muligt med den færøske ansøgning i forhold til ministerrådet er nødt til at prøve at få vore kolleger og regeringerne specielt i Sverige og Finland overbevist om, at de skal være parate til at åbne Helsingforsaftalen.

Kl. 11:53

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Ordføreren.

Kl. 11:53

Kristen Touborg (SF):

Jeg kan bekræfte, at problemerne ligger i ministerrådet. Og det er også fuldstændig korrekt, at den store problemstilling jo er, at der skal enstemmighed til, hvis man skal gå ind og ændre på Helsingforsaftalerne. Derfor er det jo noget, man må appellere til hos især de svenske og de finske ministre, altså at det er det, der er vejen frem.

Kl. 11:53

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Vi siger tak til ordføreren og beder fru Line Barfod om at gå på talerstolen som ordfører.

Kl. 11:54

(Ordfører)

Line Barfod (EL):

Der er blevet sagt mange pæne ord i dag, og jeg synes også, at der er mange gode ting at sige om det nordiske samarbejde, men jeg vil nu primært her tage fat i nogle punkter, hvor jeg mener der er brug for at diskutere nogle ting, fordi det jo som regel er det, der er det væsentlige.

Det første, som jeg mener er et stort problem, er spørgsmålet om parlamentarikernes rolle i

det nordiske samarbejde. Jeg mener, at det er afgørende for det nordiske samarbejde og noget, der har gjort det stærkt, at der er en stærk parlamentarisk indflydelse. Men så er det nødvendigt, at Ministerrådet også anerkender, at det er væsentligt med den parlamentariske indflydelse. Det er afgørende, at Ministerrådet også mener, at det er væsentligt at svare på parlamentariskeres spørgsmål, og at man har mulighed for at få indsigt i, hvad det foregår.

Jeg synes, det har været et stort problem med hele forbrugerområdet. Vi har også diskuteret det en del tidligere i debatten. Der er lige kommet en redegørelse til Nordisk Råd om et forbrugerpolitisk handlingsprogram, hvor der fra parlamentarisk side er blevet spurgt om, hvordan det går, og hvor svaret fra Ministerrådet er, at eftersom der ikke længere er ministerråd og det nu foregår i et uformelt regi, så kan Ministerrådet ikke længere udtale sig om det. Og så har vi altså et problem. Hvis parlamentarikerne ikke kan få svar på noget så basalt som, hvordan det går på området, hvad det er, der sker, hvad prioriteringerne er, hvad det er for nogle debatter, der er væsentlige, så har vi jo ingen muligheder for at rejse debatten over for ministre for at få vurderet, hvad der skal foregå.

Det samme ser vi på andre områder. Jeg oplevede det selv, da jeg spurgte til den rekommandation, vi vedtog sidste år om menneskehandel, hvor jeg først ikke kunne få noget svar, og da jeg så fik et svar lang tid efter svarfristen, var det, at man ikke ønskede at svare. Jeg mener, at det er et problem.

Vi har også set det flere andre steder, men jeg kan ikke blive ved med at stå her og komme med eksempler, hvis jeg også skal sige noget om noget andet, men jeg mener, at det er et problem, vi er nødt til at tage fat i, og at vi skal have en debat mellem parlamentariskere og ministerråd om, hvad det er for et samarbejde, vi skal have, hvordan det skal foregå, og også hvad vores muligheder er for at få ministre til at komme i udvalgene, få medlemmer af Ministerrådets Sekretariat til at komme i udvalgene, så vi kan diskutere direkte, om man opfatter det som noget, der bringer samarbejdet videre, og vi diskuterer, hvad det er, vi mener der skal gøres, og vi har muligheden for at forklare, hvad det er, der ligger i de rekommandationer, vi vedtager, hvad det er, vi ønsker der skal ske. Så kan vi få debatten direkte med ministre om, hvad det så er, der sker, eller hvorfor det er, at man politisk fra

ministerside ikke ønsker at gennemføre det, parlamentarikerne ønsker.

Det mener jeg er noget, vi er nødt til at tage alvorligt, og det kræver jo selvfølgelig også, at vi arbejder med det nordiske indimellem, at vi er til udvalgmøderne, og det er jo der, det bliver lidt svært. Men det undrer mig, at vi ofte vedtager rekommandationer i Nordisk Råd i fuld enighed, alle stemmer for, hvorefter det viser sig, at tingene ikke bliver gennemført, og at ministre bare afviser det. Så er der et eller andet, der ikke fungerer i vores samarbejde, for når alle har stemt for, burde der jo i alle parlamenter være flertal for, at det skulle gennemføres, og så burde det være muligt at rejse det i de nationale parlamenter og sikre, at det bliver gennemført, f.eks. det, som fru Bente Dahl er inde på om et langt større samarbejde på sundhedsområdet, og det, som fru Anita Knakkegaard var inde på om telemedicin. Når alle har været enige om det, burde det da også være muligt at få det igennem.

Vi har det tilsvarende på en lang række andre områder, grænsehindringer osv., men det kræver altså, at vi så også begynder at rejse det, og det tror jeg vi skal gøre i et større omfang, altså tage de forslag, vi diskuterer i Nordisk Råd, med ind i de nationale parlamenter og også stille dem der som forslag, for så bliver det lige pludselig svært for ministre ikke at leve op til det. Det tror jeg er noget af det, der er vigtigt at diskutere, hvis vi skal videre med det nordiske samarbejde, at det ikke kun skal være pæne hensigtserklæringer, når vi mødes.

Noget andet er jo så, at det også gælder, at pengene skal følge med. Vi har været inde på det flere gange i debatten, men hvis vi virkelig vil det nordiske, så er det ikke nok kun at bruge de midler, der er sat af specifikt til det nordiske samarbejde. Så skal vi på en lang række andre områder have ministre til at samarbejde, have institutionerne til at samarbejde, have organisationerne til at samarbejde og kaste deres penge med ind, fordi vi tror på, at man så samlet set faktisk kommer til at bruge færre penge. Når man laver en fælles indsats, vil det på lang sigt også give nogle langt bedre resultater, end hvis vi laver den hver for sig.

Noget af det, som jeg også har brugt tid på her i debatten, er hele spørgsmålet om globalisering, og at det er utrolig vigtigt, hvis det virkelig skal løfte sig, at vi så også har demokratiet med, at vi har velfærden med, at vi har det med, der kendetegner det nordiske. For hvis man hele ti-

den kun taler om erhvervsliv, er det jo ikke til at høre forskel på, om det er i det nordiske samarbejde, Beneluxsamarbejdet, nogle asiatiske lande, der samarbejder eller alt muligt andet, for alle regioner rundt om i verden vil jo tale om, at deres erhvervsliv skal brandes, at de skal gøre noget for at stå stærkt. Det, som kan være med til at sikre, at vi klarer os rigtig godt, og at vi kan være med til også at løfte andre steder i verden, er, hvis vi tager velfærden, demokratiet og ligheden med, fordi det er noget af det, der i høj grad har været med til at gøre, at vi i dag står så stærkt, og som jeg tror på også vil kunne gøre, at vi kommer til at stå stærkt fremover.

Det er derfor, at vi fra vores gruppe har været så optaget af, at vi skal videre med mærkning, og noget af det, der har været en succes i forhold til at få miljøet så højt på dagsordenen, skal vi nu have udvidet til, at vi også skal have arbejdsmiljø og menneskers forhold højt på dagsordenen. Det tror jeg er afgørende at man også får med på sessionen, og at det lykkes at få en udredning om, hvordan vi kan gøre det.

Så er jeg selvfølgelig enig med hr. Allan Niebuhr i, at om det skal være det ene eller det andet mærke, er jo det, vi skal have en udredning om. Jeg synes så, det er lidt sjovt, at vi jo startede med fra vores gruppe at foreslå, at det skulle være et selvstændigt mærke.

Kl. 11.59

Så fik vi at vide, at det ikke nyttede med alle de mange forskellige mærker. Nu siger vi, at så må man udrede, om man kan udvide svanemærket. Vi får svaret fra hr. Allan Niebuhr om, at det ikke nytter at bruge svanemærket, at vi skal have et andet mærke. Det må vi have en udredning om, hvorvidt det er det ene eller det andet mærke. Jeg synes, det er rigtig dejligt, at hr. Allan Niebuhr vil være med til at sikre, at vi får en udredning om, hvordan vi gør det bedst muligt: Er det svanemærket? Er det et selvstændigt mærke? Hvordan kan vi sikre, at vi får et system, så man kan have tillid til det mærke, der så er?

Så er der et område, som jeg har arbejdet en del med. Det er hele spørgsmålet om menneskehandel, som der jo heldigvis er mange i Nordisk Råd der har sat højt på dagsordenen, og som vi i flere år har arbejdet meget med. Som vi kan se af redegørelsen og af det arbejde, der faktisk foregår, har det givet det resultat, at der nu er stor fokus på det sociale aspekt, ikke kun på det politimæssige samarbejde, som selvfølgelig er vigtigt, men også på, hvad vi gør for at fjerne års-

gerne til, at nogle bliver handlet; hvad vi gør for at sikre, at de unge i de baltiske lande, som er dem, vi samarbejder mest med, og i Nordvestrusland har andre muligheder; hvad vi gør for at sikre, at de får noget viden om det.

Jeg tror, at noget af det, der også kan være med til at ændre ved årsagen til, at der er nogen, der efterspørger, at der er nogen kvinder, de kan have sex med, er, at vi har sagt til hotellerne, at vi vil være sikre på, at de har retningslinjer for, at de overholder lovgivningen.

Det synes jeg er noget af det, der har været med til at give debat, det tror jeg er noget af det, der kan være med til at ændre folks holdning. Og derfor undrer det mig meget, at Nordisk Ministerråd fuldstændig afviser det og overhovedet ikke vil være med til, at vi skal stille krav til hotellerne. Jeg kan ikke forstå, at Nordisk Ministerråd ikke kan finde ud af at stille krav. Når både Folketinget og Nordisk Råd kan finde ud af det, så burde Ministerrådet også være i stand til det, ellers er jeg sikker på, at Folketinget og Nordisk Råd er leveringsdygtige med nogle forklaringer på, hvordan man gør det. Så jeg håber meget, at man vil ændre på det.

Så er der spørgsmålet om de selvstyrende lande, som vi også har været inde på. Jeg mener, det er afgørende for vores troværdighed, at vi får ændret den beslutning, der ligger i Ålandsdokumentet, at vi får sagt meget, meget klart, at vi i de nordiske lande ikke kan leve med at vedtage, at vi nu har en praksis, der er i strid med den traktat, vi har indgået. Det er glidebanen til en bananrepublik, det er glidebanen til, at man åbner for, at også andre lande rundt om i verden kan sige: Jamen når de nordiske lande ikke engang overholder deres egen grundtraktat, som de er enige om og ønsker skal fungere på en anden måde – de kunne sagtens ændre den, hvis de ville – hvorfor skal vi så andre steder i verden overholde vores love og traktater? Jeg mener, det er nedbrydende for troværdigheden for de nordiske lande, hvis ikke man får ændret det her punkt. Jeg håber, når man ændrer Helsingforsaftalen, at man så giver de selvstyrende lande den fulde selvstændighed, som de har ønsket i forhold til samarbejdet, og at det går så langt, som Færøerne har søgt om – det er så en anden sag. Men man må i hvert fald lave de ændringer, som man ønsker, på lovlig vis og ikke gøre det i modstrid med traktaten.

Så mener jeg, som også flere andre har været inde på, at det er helt afgørende at gøre noget ved grænsehindringer, hvis vi fortsat skal have

borgernes opbakning. Jeg mener, at vi bliver nødt til at tage fat i de nationale parlamenter, at tage fat i ministrene og høre, hvorfor det endnu ikke er lykkedes at sikre en ordening, f.eks. på fortidspensionsområdet, så folk, der bliver ramt af sygdom eller ulykke, kan få en ordentlig indkomst, selv om de har arbejdet i forskellige nordiske lande. Det må være muligt at finde en løsning på det, og det mener jeg vi fortsat skal presse på for.

Det sidste, jeg vil sige, er, at en af de ting, som jeg altid har været glad for i Norden, og som de fleste af os slet ikke tænker over, er pasfriheden. Det, at vi bare kan rejse over grænserne uden at have pas med, er nu i fare, fordi vi nu skal have pas med, hver gang vi rejser med fly. Det mener jeg vi er nødt til at tage fat i og gøre noget ved og sikre, at vi igen kan rejse over grænserne uden pas.

Kl. 12.04

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Ja tak. Der er lige en enkelt spørger. Hr. Allan Niebuhr.

Kl. 12.04

Allan Niebuhr (KF):

Nu bliver jeg seriøst bekymret. Én ting er, at mit budskab ikke kunne trænge ind til hr. Ole Vagn Christensen. Det er én ting. Men nu forstår jeg, at fru Line Barfod heller ikke forstod mit budskab før. Jeg sagde, at vi skal sætte meget fokus på, at arbejdsmiljø er en vigtig del af den måde, vi udbyder og videreudvikler på. Jeg sagde, at jeg meget gerne ville være med til at se på, hvordan vi kan bedre og sikre vores arbejdsmiljø, men at jeg ikke umiddelbart forinden ville kaste det over som en del af svanemærket, fordi svanemærket har den troværdighed, det har. Og det kunne jeg ikke være sikker på, før vi har fået det her undersøgt til bunds.

Jeg har ikke på noget tidspunkt i dag sagt, at vi skal have en anden mærkning for arbejdsmiljø. Jeg har sagt, at jeg gerne vil være med til at undersøge alt, for at vi har et sikkert arbejdsmiljø.

Vil fru Line Barfod give mig ret i, at jeg ikke på noget tidspunkt har sagt, at vi skulle have et specielt mærke for arbejdsmiljø?

Kl. 12.05

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Der kom så et spørgsmål til sidst, værsgo.

Kl. 12.05

Line Barfod (EL):

Tak. Nu er det jo bare en kommentar, man skal komme med.

Jeg synes, det er helt fint, hvis vi kan være enige om, at det, vi skal have, er en udredning eller granskning eller undersøgelse – eller hvilke ord, der nu bliver sat på – af, hvordan vi bedst muligt sikrer, at vi har noget, der sikrer, at arbejdsmiljøforholdene også er i orden i forhold til de produkter, som folk køber. Så må den udredning/undersøgelse/granskning vise, om det er svanemærket eller et andet mærke. Hvis vi kan blive enige om det, synes jeg, vi er nået rigtig langt.

Kl. 12.05

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Niebuhr for endnu et spørgsmål.

Kl. 12.05

Allan Niebuhr (KF):

Tak for det, det er da i hvert fald noget.

Så er det næste, jeg spørger om, de selvstyrende områder: Vi har jo kæmpet side om side, arm i arm, for at sikre Færøerne og Grønland bedre forhold i Nordisk Råd. Vi har vel også alle sammen været klar over, at det at få ændret Helsingforsaftalen, som krævede enighed, virkelig var, for at sige det mildt, op ad bakke. Nu har vi nået nogle resultater, som betyder, at både Færøerne og Grønland får nogle væsentlige forbedringer i deres tilhørsforhold til Nordisk Råd, i og med at de jo stort set får en række muligheder, som de ikke har haft før.

Kan vi ikke være enige om, i og med at vi jo godt vidste, at Helsingforsaftalens ændring var utrolig svær, at vi nu også står sammen om at glæde os over, at Færøerne og Grønland har fået langt bedre forhold? Lad os glæde os over det, i stedet for at holde fast i at sige, at vi ville have haft Helsingforsaftalen.

For ellers bliver jeg nødt til at spørge: Var det Helsingforsaftalens ændring, eller var det slet ingenting, fru Line Barfod ønskede? Kan man ikke glæde sig lidt over, at Færøerne og Grønland nu får nogle væsentlige forbedringer i Nordisk Råd?

Kl. 12.06

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Ordføreren.

Kl. 12.06

Line Barfod (EL):

Jeg synes, det er glimrende, at der kommer nogle forskellige ændringer i praksis for de selvstyrende lande. Men jeg mener, at det er et demokratisk problem, jeg mener, at det er et problem i forhold til retssikkerhed og i forhold til at skulle gå ud til resten af verden og sige, at man skal overholde love og traktater og indgåede aftaler,

at man ikke ændrer Helsingforsaftalen på de punkter, hvor man er enig.

Det, vi diskuterer her, er jo ikke, om man skal gå så langt, som vi i enighed i det danske riges delegation har ønsket. Det er jeg helt med på at vi ikke kan få de andre lande med på, men vi har fået dem til at gå et stykke ad vejen. Så mener jeg, at det stykke af vejen skal skrives ind i traktaten. Jeg mener, at det er et alvorligt retssikkerhedsproblem, at man går ind og siger: Vi går et stykke ad vejen, men det gør vi i strid med den traktat, som vi selv har skrevet under på. Det mener jeg ikke at man kan i et demokratisk samfund, og jeg mener, at det er en undergravning af det, vi ellers skulle stå for i verden.

Kl. 12:07

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Vi siger tak til ordføreren. Der er ikke flere spørgsmål. Så er det ministeren for nordisk samarbejde, der kommer på talerstolen.

Kl. 12:07

Ministeren for nordisk samarbejde (Connie Hedegaard):

Tak for de mange positive bemærkninger. Det glæder mig oprigtigt, at denne debat, som nu har været et par timer, er foregået i en så konstruktiv og positiv atmosfære.

Jeg synes, det har været utrolig positivt, også med de bud, der har været på, hvordan man yderligere kan forbedre det nordiske samarbejde. Det falder jo helt i tråd med, at der også er god anledning til at takke både formanden for den danske delegation og delegationen i øvrigt for et, synes jeg, virkelig fint samarbejde i det forløbne år. Jeg synes, det har været meget resultatsøgende og præget af gensidig tillid, og det synes jeg også giver nogle resultater, så det synes jeg der er grund til at sige stor tak for.

I det år, der er gået siden den sidste redegørelsesdebat om det nordiske samarbejde, er der jo sket en række skelsættende begivenheder. Jeg skal ikke stå her og referere hele redegørelsen, for den har alle haft lejlighed til at læse, men jeg vil godt fremhæve to ting.

For det første har vi jo med det nordiske globaliseringsinitiativ fået lagt en ny kurs for samarbejdet, også på dette felt stærkt inspireret af medlemmerne af den danske delegation til Nordisk Råd. For det andet har vi fået integreret de selvstyrende områder bedre i det nordiske samarbejde – også en vigtig prioritet for os alle sammen – og begge dele udgør vigtige led i den nødvendige modernisering af det nordiske samarbejde. Man kan sige, at i 2005 og 2006 fokuse-

rede vi på samarbejdets struktur og mekanismerne for samarbejdet, lavede strukturreformen osv. og banede administrativt og budgetmæssigt vejen for, at der nu er et meget stærkt fokus på indholdet.

Jeg mener, det er af afgørende betydning, at det nordiske samarbejde afspejler verden af i dag, at vi gør en positiv forskel for borgerne i de nordiske lande, og at det, når vi taler nordisk samarbejde, ikke er sådan noget svulstigt og fjernt, men noget fuldstændig konkret og håndgribeligt. Vi skal jo ikke bare tilpasse os, vi skal bruge det nordiske samarbejde til at være på forkant med udviklingen og til at sikre, at de nordiske lande fortsat hører til blandt verdens førende. Derfor har vi også i de seneste par år fokuseret stærkt på indholdet. Det handler ikke om bare snævert at skabe nordisk nytte, det handler også om at skabe en nordisk merværdi, altså om, hvor et nordisk samarbejde for alvor kan gøre en forskel til gavn for alle i de nordiske lande, der jo i øvrigt har rigtig meget internationalt samarbejde.

I takt med de initiativer synes jeg også jeg har kunnet fornemme en stigende interesse for det nordiske samarbejde. Ikke mindst den meget vellykkede temadrøftelse på Nordisk Råds session i København i 2006 om Norden som global vinderregion synes jeg satte skub i en række ting, og det er vel også sjældent, at det på en sådan session lykkes at sætte et tema, som faktisk sætter kursen for det nordiske samarbejde videre frem og ikke bare er glemmt efter et par måneder. Jeg synes, det er meget vigtigt, at vi udnytter interessen til at forme et nordisk samarbejde, der også kan leve op til fremtidens krav.

Selv om globaliseringen har været et element i de senere års formandskabsprogrammer, har vi jo kun i begrænset omfang haft en koordineret strategi på tværs af samarbejdet. Men det har vi jo fået nu, for efter sessionen i København i efteråret 2006 blev der for alvor sat fokus på det nordiske globaliseringsarbejde, og man viste dermed også, hvor velvalgt emnet var. På nordisk plan fik vi påbegyndt overvejelserne om, hvordan det nordiske samarbejde systematisk og fokuseret kan understøtte nordiske interesser i en globaliseret verden, og Danmark præsenterede som opfølgning en række ideer til konkrete projekter og aktiviteter, som der siden er blevet arbejdet videre med i nordisk regi.

På baggrund af det arbejde kunne de nordiske statsministre på deres sommermøde her i juni vedtage en erklæring om en langsigtet fæl-

lesnordisk tilgang til globaliseringen. Jeg kan faktisk ikke huske, hvornår der har været et så enigt fokus på noget, der også handler om, hvordan Norden manifesterer sig i den større verden. Erklæringen indeholder konkrete tiltag vedrørende forskning og innovation, markedsføring af Norden, et nordisk globaliseringsforum og et styrket energi- og klimasamarbejde plus en stærkere indsats for at ophæve grænsehindringer. Jeg forventer, at der på den kommende session i Nordisk Råd vil ligge forslag til udmøntning af tiltagene.

Statsministerene opfordrede også til, at der i første omgang blev afsat 60 mio. kr. til de nye initiativer i 2008. De midler er nu fundet på budgettet, og det er godt. Men jeg synes også, det er godt, at jeg i dag har hørt så klare tilkendegivelser i retning af, at fra 2009, altså næste budget igen, og fremefter vil der blive behov for betydelig flere midler, så der må nødvendigvis prioriteres og fokuseres. Her lagde jeg meget mærke til hr. Ole Stavads formulering, nemlig at det gælder om at få tænkt vores budgetter klogt igen og ikke bare køre en grønthøster jævnt ud over det hele – med andre ord: Der skal prioriteres.

Kl. 12:13

Et andet væsentligt resultat er jo, at det er lykkedes at sikre de selvstyrende områder Grønland, Færøerne og Ålandserne en styrket position i det nordiske samarbejde. De selvstyrende områder kan nu opnå medlemskab af samtlige organer og institutioner i samarbejdet på samme vilkår som landene. Hvis vi lige spoler filmen et års tid tilbage, tror jeg, at med de tilkendegivelser, der kom fra de forskellige andre nordiske lande, ville de færreste egentlig have troet, at vi ville være nået dertil, hvor vi er i dag.

Aftalen rummer en række forbedringer. Spørgsmål fra Nordisk Råd skal nu rettes direkte til hjemmestyreregeringerne og ikke som før via landenes regeringer, hjemmestyreregeringerne vil kunne påtage sig formandskabet på minister- og embedsmandsmøder, og der er gjort en række andre tiltag.

Jeg tror ikke, der er nogen i salen, der kan være i tvivl om, at der var tale om endog ganske hårde forhandlinger. Alle her ved også, at Danmark meget gerne havde set, at forbedringerne var blevet skrevet ind i selve Helsingforsaftalen, men det var der jo altså ikke tilslutning til. Derfor må jeg også sige, når hr. Kristen Touborg og fru Line Barfod påpeger, at de gerne ville have haft dem ind et andet sted, at vi alle sammen er

enige om, at det ville vi gerne. Men når de to linjer, som hr. Kristen Touborg efterlyser, ikke er der, er det jo, fordi de, som hr. Kristen Touborg også selv påpegede, stod i et brev, der blev sendt til samtlige medlemmer af delegationen, kort for redegørelsen blev oversendt. Her står fuldstændig klokkeklart, hvad der er og har været den danske regerings position. Vi havde gerne set, at de nordiske lande havde været enige om at gå hele vejen og få ændret Helsingforsaftalen, men man ved også her, at det ikke var muligt.

Derfor må jeg sige til fru Line Barfod, der taler om en glidebane og om, at det nærmest er vejen til bananrepublikken, at jeg er enig i, at det da havde været et langt renere snit, hvis alle havde været enige med den danske regering, for så havde vi ændret Helsingforsaftalen. Jeg er også enig i, at den løsning, der er fundet, i sagens natur ikke er den smukkeste tænkelige, men omvendt må fru Line Barfod vel også være enig i, at det trods alt er en tilforladelig løsning, fordi alternativet, nemlig at ingenting skete, ville være værre. Sådan som jeg har forstået det, fru Line Barfod tidligere har sagt om de ting, er vi jo enige om, at når vi nu ikke kunne få den smukkeste løsning, er det et godt resultat for de selvstyrende områder, der er kommet her. Det synes jeg altså der er grund til at glæde sig over, og jeg må også sige, at selv om kollegaerne i de andre nordiske lande ikke har villet gå så langt, som vi godt kunne have tænkt os, skal vi altså ikke glemme, at de føler, de er gået længere, end de sådan set havde drømt om at de skulle gøre. Det hører trods alt også med til historien.

Til sidst lige nogle få bemærkninger om noget, der er blevet fokuseret på i en række indlæg, nemlig spørgsmålet om konsumentområdet. Hr. Per Kaalund, hr. Kristen Touborg og andre har været inde på det, og jeg må lige sige til hr. Kristen Touborg, der siger, at man tilbage i 2005 sagde, at der skulle være tale om en reel opprioritering, at jeg nok mener at kunne huske, at det, der blev sagt og lovet dengang, var, at konsumentområdet fortsat skulle prioriteres, og jeg vil godt sige, at det mener jeg også det stadig er blevet. Én ting er, at man har nedlagt det formelle samarbejde – i øvrigt jo bakket op af Nordisk Råd, det var jo ikke kun ministrene, der traf den beslutning – men vi har jo alle sammen været enige om, at så er det vigtigt, at man også kan samarbejde i det uformelle regi. Det har også været tilfældet på forbrugerområdet, for det er ikke sådan, at forbrugerpolitikken nu er fjernet fra det nordiske samarbejde. Ud over det ufor-

melle samarbejde på konsumentområdet kan forbrugerspørgsmål nu også sættes på dagsordenen i ministerrådet for næring, i ministerrådet for energi og i ministerrådet for regionalpolitik. Der er i øvrigt også nogle af opgaverne, herunder miljømærket, som vi har hørt om i dag, der jo ikke er forsvundet ud i det blå. De ligger nu bare i miljøministrenes råd.

Jeg har også tidligere modtaget indikationer fra mine ministerkolleger af, at denne model slet ikke fungerer så dårligt på forbrugerministerniveau. Der er jævnlige uformelle embedsmandsmøder på forbrugerområdet, og der planlægges årlige idéforumseminarer med henblik på at generere nye projektforslag på området. Hvad angår finansieringen, er der altså fortsat gode muligheder. Der er blevet afsat midler til støtte i en overgangsperiode i den såkaldte strukturpulje, og fra 2008 vil der være mulighed for at få del i de 10 mio. kr., der ligger i formandskabspuljen, så der er altså rent faktisk mulighed for at få flere penge til projekter, som man ønsker fremmet, og som man har mulighed for at begrunde kvaliteten i.

Samtidig er Nordisk Ministerråd jo ikke den eneste kilde til finansiering af fællesnordiske indsatser på forbrugerområdet. Der er intet, der forhindrer forbrugerministrene fra de nordiske lande i sammen at støtte fællesnordiske initiativer på området, og jeg vil da også lige til allersidst nævne, at der faktisk forventes at være godt 2 mio. kr. i overskydende midler i strukturpuljen her ved udgangen af 2007. Her har man jo også mulighed for at spille ud med nogle projekter på forbrugerområdet.

Det allersidste, jeg måske lige skal sige, er, at jeg godt kan forstå, man er lidt knotten over den måde, det finske formandskab har håndteret en anmodning om en redegørelse på. Jeg synes måske godt, det kunne have været håndteret lidt mere elegant, og for mit eget vedkommende vil jeg sige til allersidst, når fru Line Barfod påpeger problemet med opfølgning, at når jeg bliver inviteret i forskellige sammenhænge – og det tror jeg også mine danske kolleger gør – kommer jeg i hvert fald altid, hvis der er et konkret problem med opfølgning. Det tror jeg i øvrigt fru Line Barfod kan have meget ret i at der er af og til, og jeg vil i hvert fald gerne give det budskab videre til den øvrige samarbejdsministerkreds. Det hele handler jo om at fokusere på samarbejdet, og der, hvor vi vælger at gøre noget, gør vi det med eftertryk.

Kl. 12:19

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak til ministeren. Der er nogle spørgsmål, og jeg vil nævne dem for en ordens skyld: hr. Per Kaalund, hr. Mogens Jensen, fru Line Barfod og fru Bente Dahl. Det er dem, jeg har noteret. Vi tager den første spørger, som er hr. Per Kaalund.

Kl. 12:19

Per Kaalund (S):

Tak for svarene og tak for redegørelsen. Jeg synes i øvrigt, at ministeren gør det godt på det nordiske område, men der er altid undtagelser. Den undtagelse, som jeg mener der er, vil jeg så referere til her, og den er på forbrugerområdet.

Se, i Island – det tror jeg det hedder nu om dage; i gamle dage sagde vi på Island – har man et udtryk for det, at noget går rigtig galt, og det hedder 14-2, og det refererer til, at Danmark vandt en fodboldkamp i 1960'erne over Island her i København med 14-2. Derfor er det indgået som en talemåde på Island.

Det får mig til at referere til en redegørelse, der er kommet om, hvad der rent faktisk er sket på området med disse strukturændringer osv. I 2006 har man haft 14 projekter med et forbrug på næsten 5 mio. kr. I indeværende år – 2007 – hvor der godt nok er et par måneder tilbage, har man haft to projekter. Det vil sige 14-2, ikke? Og de to projekter har haft et forbrug på knap 800.000 kr.

Så kan man jo diskutere frem og tilbage om det her mange gange. Men mener ministeren, at det er tilfredsstillende med disse strukturændringer, herunder det med at der først ikke er et selvstændigt budget mere, så er der en strukturpulje, så er det ud af strukturpuljen og over i en formandspulje osv.? Er det ikke det, som man i det politiske sprog kan kalde for en kvælningsdød?

Kl. 12:20

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Ja tak. Så er det ministeren.

Kl. 12:21

Ministeren for nordisk samarbejde (Connie Hedegaard):

Først tak for de pæne ord. Så vil jeg sige, at det jo i hvert fald ikke er det, der har været intentionen.

Intentionen var jo klart dengang – og det var vi jo også her enige om at sige – at vi må have en større gennemgang af alle ministerrådene. Det kunne ikke nytte noget, for nu at sige det på den måde, at der var flere nordiske ministerråd, end der var ministerråd i EU, for Norden risikerede

at sande til i, at for meget blev brugt på administration, at holde rådene i gang og holde møder osv. Men det har jo aldrig været nogens intention, at der ikke fortsat skal kunne samarbejdes om forbrugerspørgsmål i Norden. Nu nævnte jeg miljømærket, og det er jo lagt ind under miljøministrenes råd. Det er ikke sådan, at opgaven er forsvundet. Så jeg mener stadig væk, der er mulighed for at tage forbrugerspørgsmål op i en lang række andre råd.

Som jeg siger: Jeg kender ikke baggrunden for, hvorfor der er to projekter, der har fået støtte i 2007 – og kun to. Men der er altså uforbrugte midler i den pulje, så det er jo om at komme med nogle konkrete projekter og så sende det meget klare signal fra parlamentarisk side på Nordisk Råds session, at der altså er mulighed for også i 2008 at komme i betragtning med nye projekter, måske ikke med 14, men med et eller andet antal mellem 14 og 2.

Kl. 12:22

Anden næstformand (Poul Nødgaard):
Hr. Per Kaalund.

Kl. 12:22

Per Kaalund (S):

Tak for svaret. Det ligger jo sådan, at et er, at der kan være nogle penge, også nogle uforbrugte penge, men noget andet er: Hvad nu, hvis måden at nå frem til de penge på er blevet så vanskelig, at de rent faktisk ikke udløses? Her tænker jeg på det, som jeg også refererede til og spurgte den konservative ordfører om, om at der i et projekt skal være 25 pct. medfinansiering i modsætning til så meget andet, der foregår i Nordisk Råd, og der skal være tre lande, der støtter det.

Det må være en forhindring, som er ganske alvorlig, idet samtlige forbrugerministre i de nordiske lande har skrevet om det. Vi har jo en konservativ forbrugerminister her i landet, der siger, at på denne baggrund, altså med denne metode, så anser sektoren, at kravet om national medfinansiering på 25 pct. er umuligt og unødigt, og at kravet ikke kan accepteres. Det siger altså også den konservative forbrugerminister her i landet, mens den konservative ordfører støtter ministerens opfattelse. Der må være et eller andet internt problem, der skal løses der.

Men mener ministeren ikke, at det ville være rigtigt, at man dels ændrede den metode, dels foretog en evaluering af forbrugerområdet, dels forankrede det på en helt anden måde i ministerrådet; måske ikke med en oprettelse af et selvstændigt organ igen – det ved jeg ikke om

man skal – men i hvert fald så ved at udpege en minister, der i nordisk sammenhæng tog sig af disse problemer, så ministerrådet fulgte denne ting op? Jeg ved godt, at det er en stor strukturændring, men man kan også foretage så mange strukturændringer, at der kan være enkelte ting, man må genoprette.

Kl. 12:23

Anden næstformand (Poul Nødgaard):
Ministeren.

Kl. 12:23

Ministeren for nordisk samarbejde (Connie Hedegaard):

Jamen jeg synes da sådan set om ideen med at prøve at kigge på, hvordan det så gik. Vi havde en intention i 2005, hvordan går det så, når vi ser på 2006 og 2007, og hvad tegner der sig for 2008?

Jeg kunne da godt overveje, om jeg ikke skulle bede om at få den redegørelse i samarbejdsministerkredsen, som det finske formandskab altså ikke har villet sende til parlamentarikerne. Det ville jo være en måde at få en samlet drøftelse af: Hvordan gik det så? Jeg vil bare advare imod, at vi indirekte kommer til at genoprette et konsumentråd, som vi har nedlagt. Men vi var jo enige om, at der stadig væk skal være nogle aktiviteter, så jeg vil egentlig gerne i samarbejdsministerkredsen bede om, at vi får lejlighed til at få en samlet status på, hvordan det så gik.

Kl. 12:24

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Ja tak. Den næste spørger er hr. Mogens Jensen.

Kl. 12:24

Mogens Jensen (S):

Nu sagde ministeren i sin i øvrigt udmærket redegørelse her til slut, at det nordiske ikke skulle være noget svulstigt og fjernt, men noget konkret og håndgribeligt for borgerne i Norden, og det er jeg fuldstændig enig i.

Noget meget konkret og håndgribeligt er nabolands-tv, det, at man i Danmark, Norge og Sverige kan se hinandens tv-kanaler. Jeg vil godt høre ministeren, om ministeren fra Folketingets talerstol også klart vil udtrykke et ønske om og det vigtige i, at danskerne fortsat og også på det nye digitale tv, vi får om nogle år, både kan se tv fra Norge og fra Sverige.

Så vil jeg godt spørge ministeren med hensyn til globaliseringsstrategien og ministerrådets strategi inden for klima, energi og miljø: Hvordan kan det være – det undrer mig bare – at vind, solenergi og brint ikke indgår i de prioriteringer, der ligger her? For det er jo områder, hvor Danmark står meget stærkt, og derfor un-

drer det mig, at de ikke er med i ministerrådets strategiplan.

Kl. 12:25

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Så er det ministeren.

Kl. 12:25

Ministeren for nordisk samarbejde (Connie Hedegaard):

Jeg må først lige sige, at jeg synes, at det, jeg kan høre hr. Mogens Jensen beder mig om, er, om jeg fra Folketingets talerstol vil rose hr. Mogens Jensen og andre gode kræfter, der har arbejdet for, at der stadig væk er mulighed for at have noget nabolands-tv. Jeg vil da gerne sige, at det synes jeg selvfølgelig som nordisk minister er en prisværdig indsats, og det er vigtigt, og så må vi håbe, at de, der skal sende kanalerne videre, bruger den mulighed, som jeg kan forstå de har fået til at tilbyde mere end et enkelt nabolands tv.

Med hensyn til vind, sol og brint er der i hvert fald ikke noget til hinder for, at det bliver en del af strategiplanen. For Danmark er der ingen tvivl om, ligegyldig om vi taler partnerskab, om vi taler om nordisk regi, om vi taler om verdensudstillingen i Shanghai, eller hvad vi taler om, at så er det jo nogle af de løsninger, der vil være med i det, vi gerne vil. Så uanset om det står meget eksplicit, er der i hvert fald ikke noget, der ekskluderer disse ting – sådan har jeg absolut ikke forestillet mig det.

Kl. 12:26

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Ja tak. Jeg går ud fra, at det er hr. Mogens Jensen en gang til. Der kommer måske flere roser nu.

Kl. 12:26

Mogens Jensen (S):

Jeg forstod på ministeren, at hun var meget glad for det forhandlingsresultat, der er kommet omkring digital-tv, hvor det jo var lidt op ad bakke med ministerens kollega i Kulturministeriet. Men det kom igennem; nu skal der sendes én kanal, og det kan jo så enten være en norsk eller en svensk eller måske en tysk.

Jeg vil bare høre, om ministeren ikke synes, at det en god idé – for gatekeeperen har jo mulighed for at tage flere kanaler ind – at udtrykke det ønske her i Folketingssalen, at den pågældende operatør tager mere end den ene kanal ind, som man mindst skal have med, fordi det er vigtigt at kunne se både svensk og norsk tv. At få den bekræftelse, vil være meget fint.

Med hensyn til vind, sol og brint er det rart at høre, at det i hvert fald ikke er noget, der er ude-

lukket i strategiplanen. Jeg finder det bare mærkeligt, at det ikke er med. Det kunne godt ske, at det var et bevidst fravalg.

Kl. 12:27

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Ordføreren – nej, ministeren, undskyld.

Kl. 12:27

Ministeren for nordisk samarbejde (Connie Hedegaard):

Det sidste kan jeg sige at det ikke er, men det er jo igen det med, at vi ikke kan nævne alting i alle slags sammenhænge. Det hører jo også med til det med at ville have det fokuseret. Og jeg kan svare lige så kort på det andet, for jeg mener sådan set, at hr. Mogens Jensen sådan strammer den lidt, når han ligefrem vil have, at jeg skal rose ham to gange fra Folketingets talerstol.

Kl. 12:28

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Så er det vist sat på plads. Så er det fru Line Barfod for at stille spørgsmål.

Kl. 12:28

Line Barfod (EL):

Ministeren mente, at vi skulle være glade for, at vi var kommet et stykke med hensyn til de selvstyrende lande. Og selvfølgelig skal man være glad for det, men jeg mener, at den måde, man har gjort det på, er et problem. Vi havde jo et udgangspunkt, hvor man var blevet opmærksom på, at den forretningsorden, der blev vedtaget for 10 år siden for Nordisk Råd, var i strid med Helsingforsaftalen.

Det vil sige, at hvis nogle lande som udgangspunkt gerne vil leve op til principperne om lov og orden, vil leve op til nogle af de ting, som nogle af ministerens partifæller plejer at sige at de står for, noget af det, som regeringen plejer at sige at man skal stå for på verdensplan med hensyn til at respektere demokratiet og de grundlæggende spilleregler, så skal man ændre Helsingforsaftalen, medmindre man vil ændre Nordisk Råds forretningsorden – og det er svært at forestille sig at nogen vil foreslå det. Og det var det, der var udgangspunktet.

Så ville jeg gerne have haft, at man havde ændret Helsingforsaftalen endnu mere, men det er slet ikke det, jeg rejser nu. Det, jeg rejser nu, er, at man er nået frem til et resultat, hvori man fastholder og udvider en praksis, der er i strid med lovgrundlaget, nemlig Helsingforstraktaten. Det mener jeg er et problem, og det mener jeg at ministeren også er nødt til at forholde sig til.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):
Ministeren.

Kl. 12:29

Ministeren for nordisk samarbejde (Connie Hedegaard):

Kl. 12:29

Det synes jeg nu også at jeg gjorde, og jeg siger jo sådan set, at jeg fuldt ud forstår, at fru Line Barfod med hendes baggrund som jurist og advokat synes, det er noget uordentligt, og det kan vi sådan set godt blive enige om. Men hvad er det for et valg, vi har haft? Der er en forretningsorden for Nordisk Råd, som alle har været glade for. Det var en god idé, uanset om det stod i aftalen eller ej, at medlemmerne fra de selvstyrende områder kunne svare direkte. Det har alle været enige om var en god idé. Skulle vi ikke også tage og lave det på ministerniveau? Der har vi så været enige om, at jo, det skal vi.

Jeg er da enig i, at det klart havde været at foretrække, at vi havde kunnet få aftalen ændret. Det havde uden diskussion været det smukkeste, men fru Line Barfod ved lige så godt som jeg, at den mulighed ikke var der. Så hvis man skulle opnå den ordentlighed, som fru Line Barfod sådan set har meget ret i at ønske sig, så var der kun én anden måde at komme igennem med det på, og det var at rulle tilbage, for så vidt angår de rettigheder, parlamentarikerne i Nordisk Råd havde, og det er der jo ingen af os der har haft lyst til.

Så jeg mener sådan set, at man kan sige, at det da er pragmatisk, for det var det eneste, vi kunne komme igennem med.

Kl. 12:30

Anden næstformand (Poul Nødgaard):
Fru Line Barfod.

Kl. 12:30

Line Barfod (EL):

Nu mener jeg jo, at det at overholde lov og især så grundlæggende lov som internationale traktater ikke kun er et spørgsmål om ordentlighed, og at der skal være orden i tingene. Jeg mener, at det er fundamentalt for en retsstat, at lovgivere og regeringer selv gør, hvad de kan for at sikre, at de overholder love og traktater, og at de i hvert fald ikke fuldt bevidst går ind og siger, at de ikke vil overholde dem, men gøre noget andet. I hvert fald mener jeg, at man fra den danske regerings og fra ministerens side må kunne sige åbent og offentligt, også på sessionen, at man mener, det er et problem, at de nordiske lande, som ellers står for at håndhæve internati-

onal retsorden, her går ind og er med til at undergrave respekten for internationale traktater.

Jeg er helt med på, at det er de andre lande, der ikke har villet åbne Helsingforstraktaten for at gå videre. Men så mener jeg, at man skal sige meget højt, at hvis de vil overholde lov og orden, så må de sikre, at man i hvert fald ændrer den på de punkter, som man er enige om skal ændres. Det er det, jeg mener; det må være et minimum, at man, når man er enige om nogle ændringer, så også skriver dem ind i traktaten.

Kl. 12:31

Anden næstformand (Poul Nødgaard):
Ministeren.

Kl. 12:31

Ministeren for nordisk samarbejde (Connie Hedegaard):

Jamen hvis fru Line Barfod kan få de andre nordiske lande derhen, hvor vi andre ikke har kunnet få dem, er jeg helt med. Der er ingen blokering fra den danske regerings side, og det vil der heller ikke være med hensyn til åbent og klart på sessionen at sige: Vi havde gerne ønsket, at man tog skridtet fuldt ud.

Det spørgsmål er så ikke helt færdigt, og jeg ved jo godt, at fru Line Barfod ikke kan svare; sådan er Folketingets regler. Men spørgsmålet, man alligevel må stille, er: Hvis ikke vi kan få de andre med til at ændre Helsingforsaftalen – og det anerkender fru Line Barfod jo – vil fru Line Barfod så anbefale den danske regering, at vi i stedet ruller tilbage, for så vidt angår den forretningsorden, der er i Nordisk Råd, for det må være konsekvensen? Så bliver det jo alt sammen pænt og ordentligt. Problemet er bare, at det giver et facit, som ingen af os – heller ikke fru Line Barfod – vil være enig i.

Kl. 12:32

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg tror, at det giver anledning til, at fru Barfod må få ordet en ekstra gang, hvis hun ønsker det.

Kl. 12:32

Line Barfod (EL):

Jeg har svært ved at forestille mig, at de andre nordiske landes regeringer ville turde gå ind og sige, at man skulle ændre Nordisk Råds forretningsorden og gå tilbage.

Nu har jeg ikke siddet med i forhandlingerne, det har ministeren, men det, jeg appellerer til, er, at ministeren og den danske regering på sessionen går ud og siger meget klart til de andre nordiske lande, at det her er et problem. Hvis vi vil opretholde vores internationale omdømme, er vi

nødt til at få bragt lovmedholdeligheden i orden.

Kl. 12:33

Anden næstformand (Poul Nødgaard):
Ministeren.

Kl. 12:33

Ministeren for nordisk samarbejde (Connie Hedegaard):

Jamen jeg synes, det er fint, hvis det bliver sagt, og også at parlamentarikere tager det op.

Jeg må bare fastholde, at når man har siddet med det her, hvor det jo ikke engang var muligt i kommissoriet at få mulighed for, at Helsingforsaftalen kunne åbnes, altså at få det ind i kommissoriet helt fra starten, så tror jeg også, at det mere end så mange andre ord viser, hvor stor en barriere der har været i visse af de andre lande. Det bliver vi altså nødt til at forholde os til.

Så synes jeg stadig væk, vi skal passe på med ikke at lave nye barrierer, hvor de, der egentlig synes, at de har bevæget sig rigtig langt, nu kan få en undskyldning for at åbne hele spillet én gang til. Nu synes jeg også det handler lidt om at cashe den gevinst, som vi rent faktisk har høstet, og som ikke mindst Færøerne og Grønland er særdeles glade for.

Kl. 12:34

Anden næstformand (Poul Nødgaard):
Og så bliver den næste spørger fru Bente Dahl.

Kl. 12:34

Bente Dahl (RV):

Danmark har en forbrugerminister, og EU har fået en kommissær på forbrugerområdet. Norden drosler ned.

Af ministerens tale fremgik det, synes jeg, at vi ikke kan få dette område styrket. Som jeg hørte ministeren sige det, kan vi ikke engang få det op til niveauet før strukturændringen. Jeg kan huske, som jeg sagde i min egen ordførertale, at intentionen med omlægningen af ministerrådene ikke var en neddrosling af forbrugerområdet.

Jeg vil gerne spørge ministeren om, hvad grunden er til ændringen i ministerens indstilling. For som jeg må se det, er der sket en egentlig nedprioritering.

Kl. 12:34

Anden næstformand (Poul Nødgaard):
Ministeren.

Kl. 12:34

Ministeren for nordisk samarbejde (Connie Hedegaard):

Det er jeg sådan set ikke enig i. Det er stadig væk sådan, at der ligger 10 mio. kr. i formand-

skabspuljen i 2008. Der kan gode projekter, kvalitative projekter og velbegrundede projekter – også på forbrugerområdet – komme i betragtning. Man kan søge inden for de 10 mio. kr. Og som jeg også har gjort rede for, er der altså også et par uforbrugte millioner, som også kan søges, og som kan gå med over i 2008.

Det synes jeg da også vil være en god idé, at parlamentarikerne hjælper gode velkvalificerede projekter frem.

Kl. 12:35

Anden næstformand (Poul Nødgaard):
Fru Bente Dahl.

Kl. 12:35

Bente Dahl (RV):

Så må jeg konstatere, at vi har en uenighed. Jeg mener, at området er blevet prioriteret ned, altså bare den måde, hvorpå ministeren siger, at der findes en formandspulje, som bl.a. forbrugerområdet kan søge fra til gode projekter.

Jeg vil gerne spørge ministeren: Hvad er så i den sammenhæng et godt projekt?

Kl. 12:35

Anden næstformand (Poul Nødgaard):
Ministeren.

Kl. 12:35

Ministeren for nordisk samarbejde (Connie Hedegaard):

Det kan fru Bente Dahl svare på lige så godt som jeg. Der sidder et formandskab, der skal prøve at fordele nogle penge.

Men det kan jo ikke nytte noget, at vi foregøbler hinanden, at der stadig væk er et formelt samarbejde. Det har vi i enighed nedlagt. Vi har i enighed sagt, at det skal der ikke længere være på det område. Det skal integreres i nogle andre ministerområder, og så kan det stadig væk køre med nogle uformelle procedurer. Det gør det også på embedsmandsplan.

Forbrugerministrene kan stadig mødes osv., den mulighed er der. Derudover kan der så søges fra særlige projekter ind i de forskellige puljer, der er. Man har jo mulighed for at stille ændringsforslag til det nordiske budget, hvis man ønsker, at det skal være højere eller anderledes. Men jeg synes bare, at vi skylder hinanden at stå ved, at der blev truffet en beslutning tilbage i 2005, der gjorde 18 ministerråd til 11. Et af dem, der ikke længere er et formelt ministerråd, er Ministerrådet for konsumentspørgsmål.

Og så må jeg altså lige fastholde, at en række af de opgaver, der lå her, ikke er forsvundet ud i det blå; de ligger bare i nogle andre ministerråd nu.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Den sidste spørger, jeg har, er hr. Ole Stavad.

Kl. 12:37

Kl. 12:37

Ole Stavad (S):

Jeg vil godt gøre opmærksom på, at de synspunkter, som min kloge kollega, fru Line Barfod, gav udtryk for, ikke specielt er fru Line Barfods synspunkter. Det er faktisk synspunkter, som hele Danmarks riges delegation, dvs. de danske folketingsmedlemmer, de grønlandske og de færøske parlamentarikere, alle står bag, og da vi jo har en interesse i, at ministre – specielt ministre, man sætter pris på – ikke kommer ud i noget snavs, vil jeg godt opfordre vores samarbejdsminister til, at vi får fundet en måde at håndtere det her på, når vi kommer til Oslo, så det ikke på nogen måde kommer til at fremstå, som om den danske regering mener, at måden, man har fået det her håndteret på formelt, overhovedet kan være langtidsholdbar. Jeg tror faktisk på, at når vi kommer på den anden side af sessionen, og vi får, om jeg så må sige, afhandlet den bredere selvstyredebat som sådan, må der brede sig en erkendelse hos alle regeringer om, at det er uholdbart, at vi har en konvention, som vi alle er forpligtede af, hvor man så har vedtaget en praksis, der er i meget lodret og direkte strid med et konkret punkt i konventionen. Det signal tror jeg vi skal finde en måde at få sendt på i fællesskab. Det vil jeg opfordre ministeren til.

Kl. 12:38

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Så er det ministeren.

Kl. 12:38

Ministeren for nordisk samarbejde (Connie Hedegaard):

Det her er jo et af de områder, vi har været fuldstændig enige om. Det er også derfor, jeg starter med at kvittere i forhold til delegationen for, at der ikke har været og ikke er nogen uenighed.

Det synspunkt, som hr. Ole Stavad siger, at den danske regering utvetydigt klart skal give udtryk for, jamen til det har jeg jo sagt – det sagde jeg også før i svaret til fru Line Barfod – at det vil den danske regering give udtryk for i Oslo. Det gav jeg udtryk for på Ålandsmødet i selve samarbejdsministermødet, og jeg gav udtryk for det på det efterfølgende pressemøde. Jeg gav udtryk for det i den pressemeddelelse, der blev sendt ud, og som straks også blev sendt til delegationens medlemmer. Altså i alle sammenhænge, hvor vi har kunnet komme til det, har vi sagt

fuldstændig utvetydigt klart, at vi synes, at Nordisk Råd burde have taget skridtet fuldt ud. Jeg tror heller ikke, der er ret mange i salen, der kender præmisserne for, at det ikke kunne lade sig gøre, så godt som hr. Ole Stavad, men jeg er enig i, at vi skal sende så ensartede signaler, som vi overhovedet kan. Det synes jeg vi har gjort til dette sekund.

Kl. 12:39

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Stavad.

Kl. 12:39

Ole Stavad (S):

Jeg tror, ministeren misforstod mig lidt. Det er ikke en diskussion om, hvorvidt den danske regering er klar til at ændre konventionen, for det er fuldstændig rigtigt, som ministeren siger. Det handler mere om, at ministeren er meget tænksom med hensyn til, hvordan hun formulerer, om det er holdbart, at vi på bare lidt længere sigt har en situation, hvor konventionen er i lodret modstrid med den praksis, man har aftalt med hinanden. Jeg tror, at i hvert fald på det punkt får vi formodentlig tingene klaret meget hurtigt, for det er jo ikke en overdrivelse, når fru Line Barfod siger, at den måde, man har håndteret det på, har karakter af bananrepublik.

Så vil jeg i øvrigt godt takke ministeren for svaret til hr. Per Kaalund om, at vi skal se på forbrugerområdet. Jeg mener, at vi skal gøre det fordomsfrit. Jeg har ikke fundet ud af, hvem det var, der syntes, det var en god idé at afskaffe samarbejdet på det område inden for Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd, og jeg håber, ministeren vil være åben over for, at vi får håndteret det på en eller anden måde. Også fra parlamentarikerside har vi et medansvar, fordi vi var nødt til at acceptere, at det kompromis, der blev indgået med nedlæggelsen af ministerrådet, ikke kunne tages op for 2 år siden i Reykjavik. Nu må der være en fælles interesse i at få forbrugerområdet, som jo er et af det nordiske samarbejdes kerneområder, tilbage på sporet, så vi kan stå ved det.

Kl. 12:41

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Ja tak. Ministeren.

Kl. 12:41

Ministeren for nordisk samarbejde (Connie Hedegaard):

Angående det første, hr. Ole Stavad sagde, er vi jo igen fuldstændig enige, og det tror jeg også jeg medgav i mit allerførste svar til fru Line Barfod.

Den eneste ting, som jeg mener vi skal gøre os fuldstændig klar i den fælles tænkning om, hvordan vi skal håndtere spørgsmålet på sessionen, er, at vi skal passe på, at vi – fordi vi vil det bedste fra dansk side – ikke kommer til at give anledning til at genåbne spørgsmålet. Der er jo stadig folk, der egentlig godt kan have en interesse i det, og derfor synes jeg bare, det er rigtig vigtigt, at vi også hæfter os ved, at vi har kunnet høste en gevinst, og vel at mærke en gevinst, som trods alt vel nok er bedre, end de fleste havde turdet håbe på, da vi havde debatten her i København for et års tid siden. Grundlæggende tror jeg, at også her er delegationen bredt set og regeringen enige.

Kl. 12:42

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg siger tak til ministeren. Der er ikke flere spørgsmål, og da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Meddelelser fra formanden

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 23. oktober 2007 kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der er opslået i salen, og jeg skal i øvrigt henvise til den omdelte ugeplan.

Mødet er hævet. (Kl. 12.43).